
RAPORT O STANIE GMINY MŁYNARY ZA 2018 ROK

I. Wstęp

Raport o stanie gminy Młynary został opracowany w oparciu o art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) i jest podsumowaniem działalności Burmistrza za 2018 r., w szczególności w realizacji polityk, programów, strategii oraz uchwał Rady Miejskiej. Opracowany został na podstawie informacji przekazanych przez pracowników Urzędu Miasta, jednostek organizacyjnych i instytucji. Przedstawia sytuację gminy pod względem gospodarki, środowiska, zagospodarowania przestrzennego, społeczeństwa oraz zarządzania gminą. Zawiera również dane o budżecie gminy, dochodach i wydatkach. Raport pozwala w sposób obiektywny przyjrzeć się tendencjom rozwojowym i zmianom, jakie zachodzą w różnych sferach życia gminy Młynary.

Informacje zawarte w raporcie umożliwią mieszkańcom gminy poszerzenie wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat jej przyszłości.

II. Informacje Ogólne

Ogólna charakterystyka gminy Młynary.

Miasto i Gmina Młynary położone są w zachodniej części województwa warmińsko – mazurskiego na skraju Wzniesienia Elbląskiego i Równiny Warmińskiej. Gmina Młynary to gmina miejsko-wiejska w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie elbląskim. W latach 1975–1998 gmina położona była w województwie elbląskim. Siedziba gminy jest miasto Młynary.

Gmina Młynary graniczy:

- od zachodu – z gminą Milejewo,
- od północnego zachodu – z gminą Tolkmicko,
- od północy – z gminą Frombork,
- od północnego wschodu – z gminą Płoskinia,
- od wschodu – z gminą Wilczęta,
- od południa – z gminą Pasłęk.

W skład Gminy wchodzi 29 miejscowości, które tworzą 19 sołectw. W obszarze wiejskim dominującą funkcją jest rolnictwo, z dość dużym udziałem rolnictwa indywidualnego.

Miasto Młynary posiada bezpośrednie drogowe połączenia komunikacyjne z Elblągiem, Braniewem, Fromborkiem, Pasłękiem i Ornetą, zaś obok miasta przebiega linia kolejowa Elbląg–Braniewo–Kaliningrad. Historycznie gmina zajmuje teren dawnej ziemi pruskiej zwanej Pogezanią, ściślej jej górna część zwaną od czasów krzyżackich Oberland, tj. Pogórze. Większa część obszaru gminy leży w strefie ochrony krajobrazu kulturowego oraz w strefie ekologicznego systemu obszarów chronionych województwa warmińsko – mazurskiego. Według danych z roku 2002 r. Gmina Młynary ma obszar 157,09 km², w tym:

- użytki rolne: 54%
- użytki leśne: 37%

Gmina stanowi 10,98% powierzchni powiatu. Miasto Młynary zajmuje powierzchnię 276 ha.

Sołectwa Gminy Młynary

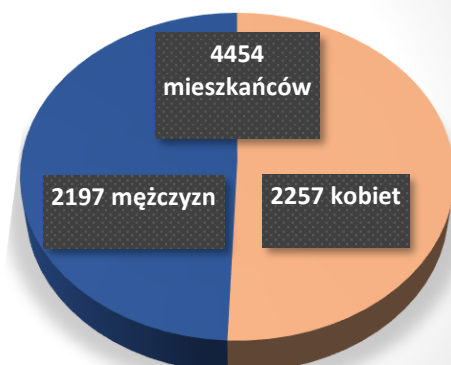
Położenie

Demografia

W okresie od początku do końca 2018r. liczba mieszkanki i mieszkańców zmniejszyła się o 54 osoby, przez co na dzień 31 grudnia 2018r. wynosiła 4454 osób, w tym 2257 kobiet i 2197 mężczyzn.

Liczba mieszkańców gminy Młynary w 2018r.

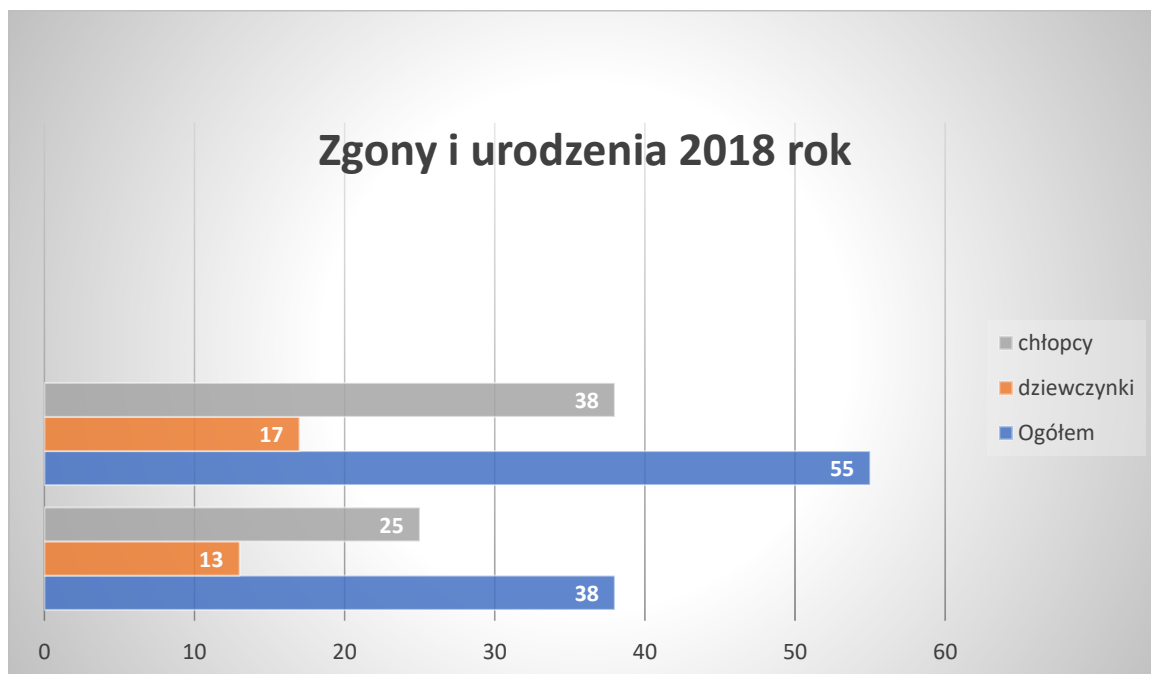

W odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych:

- liczba mieszkanek w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej) wynosiła 311 osób, a liczba mieszkańców – 323,
- liczba mieszkanek w wieku produkcyjnym (15–59 lat) wynosiła 1368 osób, a liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (15–64) wynosiła 1589,
- liczba mieszkanek w wieku poprodukcyjnym wynosiła 578, a liczba mieszkańców: 285.

Migracje przebiegały w kierunku większych miast. Na początku 2018 r. na terenach miejskich mieszkało 1785 osób, a na terenach wiejskich 2723 osób. Na koniec 2018 r. dane te przedstawiały się następująco: miasto Młynary zamieszkiwało 1766 osób, a tereny wiejskie 2688 osób.

W 2018 r. narodziło się w gminie 38 dzieci, (w tym 13 dziewczynek i 25 chłopców), przy czym porównując lata ubiegłe obserwuje się spadkową tendencję urodzeń (2016 – 50 urodzeń, 2017 – 45 urodzeń). W roku 2018 zmarło 55 osób, w tym 17 kobiet i 38 mężczyzn. W latach ubiegłych było to 45 zgonów w 2016, 49 zgonów w roku 2017. Przyrost naturalny w 2018r. był ujemny i wyniósł – 17. Najczęstszą przyczyną zgonów było zatrzymanie krążenia. W 2018 r. nie odnotowano zgonów niemowląt.

III. Rolnictwo

Gmina Młynary jest gminą o charakterze rolniczym. Na koniec 2018 roku powierzchnia gruntów rolnych wynosiła 8 503,00 ha, w tym:

- 1) grunty orne – 4 788,00 ha, co stanowi 56,31 % gruntów rolnych;
- 2) sady – 5,00 ha, co stanowi 0,06 % gruntów rolnych;
- 3) trwałe użytki zielone – 3 225,00 ha, co stanowi 37,93% gruntów rolnych;
- 4) grunty rolne pod zabudowaniami – 215,00 ha, co stanowi 2,53% gruntów rolnych;
- 5) grunty pod stawami – 9,00 ha, co stanowi 0,10% gruntów rolnych;
- 6) grunty pod rowami – 57,00 ha, co stanowi 0,67% gruntów rolnych;
- 7) grunty zadrzewione i zakrzewione – 51,00 ha, co stanowi 0,60% gruntów rolnych;
- 8) nieużytki – 153,00 ha, co stanowi 1,80% gruntów rolnych;

Grunty rolne stanowią 54,17% powierzchni miasta i gminy.

W posiadaniu osób fizycznych znajduje się 7 114,00 ha gruntów rolnych, w tym osób prowadzących gospodarstwa rolne 6 567,00 ha.

Na terenie miasta i gminy znajduje się 736 gospodarstw rolnych, w tym o powierzchni :

- 1) od 1,00 ha do 10,00 ha – 486;
- 2) od 10,00 ha do 50,00 ha – 232;
- 3) od 50,00 ha do 200,00 ha – 17;
- 4) powyżej 200,00 ha – 1.

W gospodarstwach tych prowadzona jest najczęściej produkcja mieszana tj. produkcja roślinna podporządkowana produkcji zwierzęcej. W nielicznych gospodarstwach prowadzących tylko produkcję roślinną, uprawia się głównie zboża, rzepak i inne rośliny uprawne.

W gospodarstwach prowadzących produkcję zwierzęcą dominującym kierunkiem jest chów bydła z nastawieniem na produkcję mleka lub żywca wołowego. W nielicznych gospodarstwach prowadzony jest chów trzody chlewnej. Mimo małej liczby gospodarstw prowadzących chów trzody chlewnej w 2018 roku, w jednym z gospodarstw w Młynarskiej Woli stwierdzono wystąpienie afrykańskiego pomoru świń (ASF). W związku z tym Wojewoda Warmińsko – Mazurski wyznaczył między innymi na terenie gminy Młynary obszar zapowietrzony o promieniu 3 km od ogniska ASF oraz zagrożony o promieniu 7 km od obszaru zapowietrzonego. W związku z tym Powiatowy Lekarz Weterynarii w Elblągu podjął decyzję o wybiciu całego stada świń w tym gospodarstwie oraz zniszczenie ściółki i pasz znajdujących w pomieszczeniach, w których prowadzony był chów trzody. Dokonano

także dezynfekcji i zabezpieczenia obornika. W obszarze zapowietrzonym zlokalizowane były jeszcze dwa gospodarstwa, w jednym z nich za zgodą właściciela Powiatowy Lekarz Weterynarii w Elblągu dokonał wybicia stada trzody. Wybicie stad trzody zostało wykonane za odszkodowaniem. W przypadku drugiego gospodarstwa właściciel stada nie wyraził zgody na wybicie stada trzody, ponieważ było zlokalizowane na granicy obszaru zapowietrzonego i zagrożonego. W związku z tym gospodarstwo to zostało objęte szczególnym nadzorem weterynaryjnym. Do chwili obecnej w tym gospodarstwie nie stwierdzono wystąpienia choroby ASF. Rolnicy prowadzący chów trzody chlewnej ponieśli w 2018 roku znaczne straty, w związku z utrudnioną możliwością zbycia żywca wieprzowego. Zanotowano znaczny spadek cen skupu żywca wieprzowego pochodzącego z obszarów zagrożonych wystąpieniem ASF.

W 2018 roku na terenie miasta i gminy chów trzody chlewnej był prowadzony w 19 gospodarstwach, obecnie prowadzony jest w 8 gospodarstwach. Na terenie miasta i gminy nie prowadzi się fermowego chowu zwierząt.

Ponadto w 2018 roku na terenie miasta i gminy wystąpiła długotrwała susza rolnicza, która dotknęła w szczególności uprawę zbóż jarych i ozimych, rzepaku i trwałych użytków zielonych, a późniejszym okresie także uprawę kukurydzy. Do Urzędu Miasta i Gminy w Młynarach wpłynęło 48 wniosków rolników o dokonanie oszacowania strat w uprawach spowodowanych rolniczą suszą. Powołana przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego komisja ds. szacowania szkód w gospodarstwach rolnych spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi w miesiącu lipcu i sierpniu dokonała oszacowania szkód w 48 gospodarstwach.

Ogólna powierzchnia upraw w złożonych wnioskach rolników wyniosła 2 054,29 ha, w tym 1 928,18 ha, na których wystąpiły straty. Wielkość strat średniorocznej produkcji rolnej wyniosła 35,70%, a wartości strat w uprawach wyniosła ogółem 3 941 071,67 zł.

Rolnicy z tego tytułu mogli skorzystać z kredytów na wznowienie produkcji rolnej na preferencyjnych warunkach, a na przełomie miesiąca sierpnia i września rząd ogłosił możliwość udzielenia pomocy w formie dopłat rekompensujących powstałe straty w uprawach.

Podsumowując 2018 rok można uznać jako trudny dla rolników z terenu naszej gminy jak i z kraju.

IV. Drogownictwo

Układ drogowy w gminie jest wystarczający. W planie zagospodarowania przestrzennego postuluje się ułożenie nowych nawierzchni twardych na większości dróg gminnych oraz powiatowych.

Na terenie gminy znajdują się drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne.

Drogi krajowe

Droga krajowa nr 22 droga ekspresowa z Elbląga (węzeł Elbląg Wschód: droga ekspresowa S7) w kierunku Kaliningradu. Droga ta zaliczona jest do drugiej grupy utrzymania zimowego i utrzymuje się ją w drugim standardzie. Wymieniona droga była oddana do użytku po modernizacji w 2010 roku.

Drogi wojewódzkie

Droga wojewódzka nr 505 łączy miejscowość Pasłek z miejscowością Frombork. Droga ta jest w drugim standardzie utrzymania zimowego.

Droga wojewódzka nr 509 łączy miejscowość Elbląg z miejscowością Drwęczno. Droga ta jest w drugim standardzie utrzymania zimowego.

Drogi powiatowe

Większość dróg znajdujących się na terenie miasta to drogi powiatowe, które podlegają IV lub V standardowi utrzymania zimowego.

1	Osińskiego - Staszica	2154N -2157N
2	Zastawno - Kwietnik	1144N
3	Kolejowa	2145N
4	Kościuszki	2147N
5	Langiewicza	2148N
6	Microsławskiego	2149N
7	Mickiewicza	2150N
8	Nad Baudą	2151N

9	Niepodległości	2152N
10	Nowe Osiedle	2153N
11	Chodkiewicza	2142N
12	Polna	2156N
13	Słowackiego	2158N
14	Traugutta	2159N
15	Żeromskiego	2160N
16	Żółkiewskiego	2161N
17	Kraskowo - Stare Siedlisko	1149N
18	Kurowo Braniewskie - granica Gminy	1157N
19	Młynarska Wola - Janiki Pasłęckie	1158N

Łączna długość dróg powiatowych na terenie gminy wynosi 24 km. Drogi te w zdecydowanej większości są w niezbyt dobrym stanie technicznym i wymagają remontu.

Drogi gminne

Drogi gminne to głównie drogi szutrowe utwardzone podbudową 0–31,5 oraz żwirem. Z powodu ich słabego stanu technicznego istnieje konieczność corocznych napraw. Obecnie zarządzamy siecią dróg gminnych publicznych, utwardzonych o łącznej długości 85 km. Drogi te sukcesywnie remontujemy poprzez tzw. „dziurowanie” i nowe nakładki. Konieczne są następne inwestycje w nakładki na terenie całej gminy. Przy drogach gminnych posiadamy 1,63 tys. m² chodników co stanowi ok. 0,6 km. W 2018 roku na bieżące remonty dróg gminnych wydatkowano 304 862,38 zł.

Wykaz dróg gminnych:

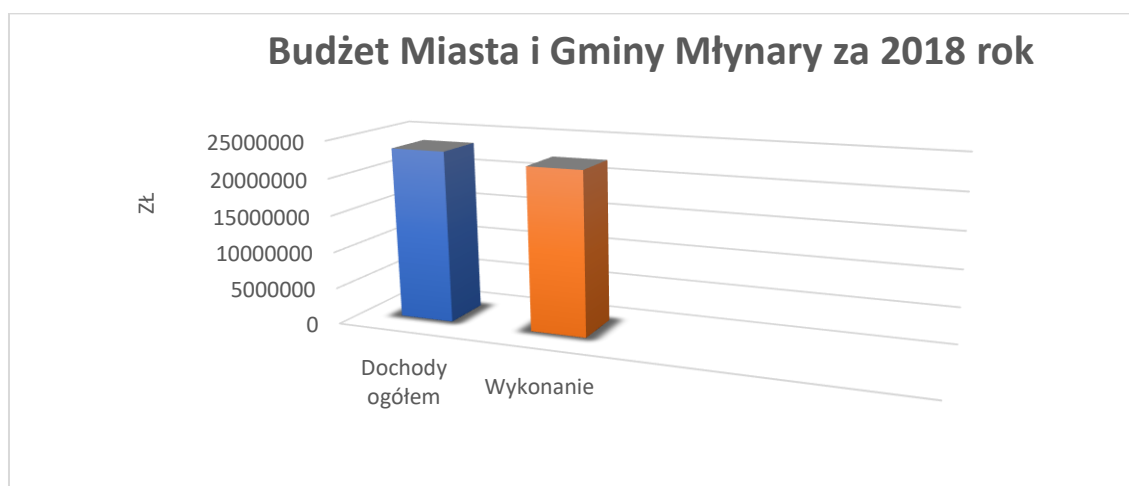
Nazwa drogi (miejscowości, dzielnice w ciągu drogi)	Przebieg drogi / ulicy (początek, przez, koniec)	Uwagi
Majewo, Kwietnik	gr. gm. (Majewo) - dr. pow. nr 1144N (Kwietnik)	107001N
Majewo	dr. gm. nr 107001N – gr. gm. (Majewo)	107002N

Nowe Monasterzysko	gr. gm. (Majewo) – Nowe Monasterzysko – Stare Monasterzysko – Błudowo	107003N
Nowe Monasterzysko, Sokolnik, Zastawno, Warszewo	Nowe Monasterzysko – Sokolnik – Zastawno – Warszewo – gr. gm. (Borzynowo)	107004N
Stare Monasterzysko, Karszewo	Stare Monasterzysko – dr. kraj. nr 22 (Karszewo)	107005N
Włóczyska, Karszewo, Błudowo	Włóczyska – Karszewo – Błudowo	107006N
Rychnowy, Karszewo	gr. gm. (Rychnowy) – dr. gm. nr 107006N (Karszewo)	107007N
Zaścianki	dr. pow. nr 1145N (Podgórze) – Zaścianki	107008N
Płonne	dr. pow. nr 1145N – Płonne	107009N
Warszewo, Sapy	Warszewo – Sapy	107010N
Sapy	dr. gm. (Borzynowo) – Sapy	107011N
Sapy, Bądy	dr. wojew. nr 505 (Sapy) – gr. gm. (Bądy)	107012N
Ojcowa Wola	dr. wojew. Nr 505 – Ojcowa Wola – dr. gm. 107015N	107013N
Ojcowa Wola, Mikołajki, Janiki Pasłęckie	Ojcowa Wola – Mikołajki – Janiki Pasłęckie	107014N
Sapy, Mikołajki	Sapy – Mikołajki	107015N
Młynary, Bronikowo, Mikołajki	Młynary – Bronikowo – Mikołajki – gr. gm.	107016N
Krasinek	dr. pow. nr 1158N – Krasinek	107017N
Nowe Sadłuki, Myśliwiec	dr. kraj. nr 22 – Nowe Sadłuki – dr. gm. nr 107019N (Myśliwiec)	107018N
Błudowo, Kurowo Braniewskie	Błudowo – Kurowo Braniewskie	107019N
Gardyny, Stare Siedlisko	dr. pow. nr 1149N (Gardyny leśniczówka) – dr. gm. nr 107021N (Stare Siedlisko)	107020N
Stare Siedlisko, Młynarska Wola	gr. gm. (Stare Siedlisko) – Młynarska Wola	107021N
Płonne, Kraskowo	Płonne – Kraskowo	107022N

Kwietnik, Sokolnik	dr. pow. nr 1144N (Kwietnik) – dr. gm. nr 107004N (Sokolnik)	107023N
Młynary	ul. Ogrodowa	107501N
Młynary	ul. Kwiatowa	107502N
Młynary	ul. Kościelna	107503N
Młynary	ul. Paderewskiego	107504N
Młynary	ul. Chopina	107505N
Młynary	ul. Konarskiego	107506N

V. Finanse Gminy

Budżet Miasta i Gminy Młynary na 2018 rok zakładał dochody ogółem w kwocie 23 446 445,51 zł, które zostały wykonane w wysokości 22 237 164,29 zł, tj. 94,84 % planu.

Ilość mieszkańców w Mieście i Gminie Młynary wg stanu na 31.12.2018 roku wynosiła 4 454, toteż dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 4 992,63 zł.

Dochody własne Gminy (podatki lokalne, opłaty, dochody z majątku gminy) wynosiły 7 326 297,67 zł, toteż udział dochodów własnych w dochodach ogółem wynosił 32,93 %, udział subwencji i dotacji – 59,61 %, udział dochodów majątkowych – 7,46 %.

Plan wydatków na 2018 rok wynosił 27 197 885,82 zł i został wykonany w wysokości 25 017 084,16 zł, tj. 91,98 % planu. Wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 5 616,77 zł.

Wydatki majątkowe zostały wykonane w wysokości 5 067 953,11 zł – udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wynosił 20,26 %.

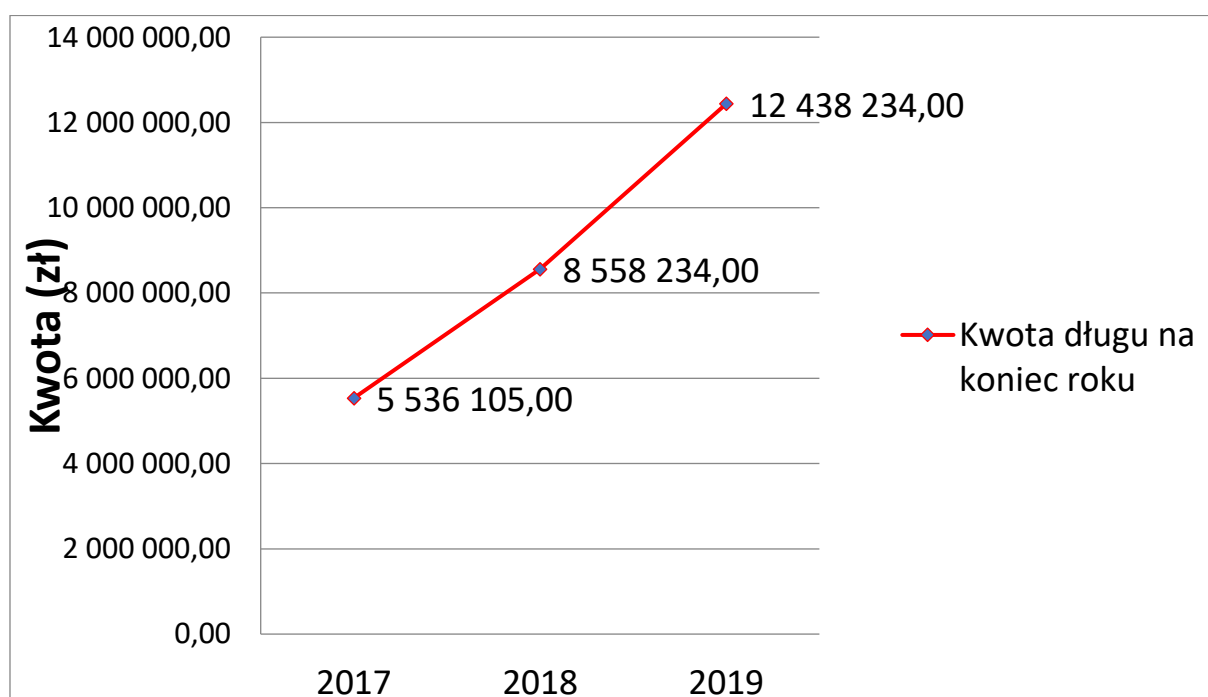
Budżet za 2018 rok zamknął się deficytem budżetowym w wysokości 2 779 919,87 zł.

Łączna kwota długu Gminy na koniec 2018 roku z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji komunalnych wynosiła 8 558 234,00 zł.

Dług Gminy sukcesywnie wzrasta. Porównanie na przestrzeni lat 2017-2018 oraz prognozę na rok 2019 przedstawia poniższa tabela:

Rok	2017	2018	Plan na 2019 rok
Kwota długu	5 536 105,00 zł	8 558 234,00 zł	12 438 234,00 zł

Na poniższym wykresie zobrazowano wzrost zadłużenia gminy na przestrzeni lat 2017-2019. Poprzez przeniesienie znacznej części zobowiązań finansowych z roku 2018 na rok 2019 prognozowana wysokość zadłużenia w roku 2019 została zaplanowana na poziomie około 12 500 000,00zł. Wysokość zadłużenia na rok 2019 została sprecyzowana w planie budżetu gminy przygotowanym przez poprzedniego burmistrza.

VI. Inwestycje realizowane przez gminę w 2018 roku.

„Wykonanie nawierzchni utwardzonej na odcinku drogi gminnej nr 107022 N w Kraskowie”

Inwestycja polegała na utwardzeniu gruntowej drogi gminnej nr 107022N, przebiegającej przez miejscowość Kraskowo w stronę miejscowości Gardyny Leśniczówka i Płonne.

W ramach zadania utwardzono 560 m² nawierzchni poprzez ułożenie dwuślada płytami drogowymi żelbetowymi typu MON (podwójnie zbrojonych siatką). Wykonawcą wyłonionym w ramach zapytania ofertowego została firma PARTNER S C KRZYSZTOF GAWECKI & ARTUR RAGIN z Elbląga. Na realizację zadania podpisano umowę dofinansowania z Urzędem Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w ramach środków budżetu województwa pochodzących z wyłączenia z produkcji gruntów rolnych. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 135 000,00 zł, w tym dofinansowanie w wysokości 50 000,00 zł.

„Przebudowa dróg powiatowych nr 2144N – ul. Konarskiego, 2154N – ul. Osińskiego, 2157N – ul. Staszica w Młynarach (2017-2018)”

Przed realizacją

Zadanie było pierwszym I etapem inwestycji, w ramach którego wykonano przebudowę drogi powiatowej nr 2144N w ciągu ul. Konarskiego. Inwestycja polegała na wykonaniu nowej nawierzchni asfaltowej wraz z obrzeżami i zjazdami począwszy od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 509 oraz wykonaniu nawierzchni asfaltowej na gruntowym odcinku drogi.

Łącznie w ramach inwestycji zmodernizowano odcinek drogi o długości 623,34 mb oraz 24 zjazdy. W ramach powyższego przedsięwzięcia, ze środków własnych Gminy Młynary, wykonano również przebudowę sieci wodociągowej o długości 188 mb

oraz przebudowę sieci kanalizacji deszczowej o długości 179 mb.

Po realizacji

Wykonawcą zadania wyłonionym w ramach przetargu nieograniczonego było Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ZIEJA” Ryszard Zieja, z Łomży.

Łączny koszt zadania wyniósł 1 301 547,76 zł, z tego:

- w 2017 r. – 52 997,50 zł;
- w 2018 r. – 1 248 550,26 zł.

Na dofinansowanie inwestycji Gmina Młynary otrzymała dofinansowanie w wysokości 542 411,69 zł w formie dotacji celowej z Zarządu Powiatu Elbląskiego.

„Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej w Błudowie”

Przedmiotem inwestycji była przebudowa drogi gruntowej w miejscowości Błudowo prowadząca od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 505 w km 16+720 przez odcinek przy kościele pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny i cmentarzu parafialnym, do kolejnego skrzyżowania z drogą wojewódzką w km 17+134.

Przed realizacją

W ramach zadania wykonano 469 m nowej konstrukcji nawierzchni drogi wraz ze zjazdami z warstwy ścieralnej z betonu asfaltowego. Wymieniono także przepusty pod zjazdami i koroną drogi. W ramach zadania wykonano przebudowę dwóch zjazdów z drogi wojewódzkiej nr 505.

Wykonawcą zadania wyłonionym w ramach przetargu nieograniczonego było Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ZIEJA” Ryszard Zieja z Łomży.

Na realizację zadania pozyskano środki z budżetu państwa z Rządowego Programu na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej w kwocie 546 414,48 zł. Łączny koszt zadania w 2018 r. wyniósł 1 132 124,41 zł

„Naprawa dróg gminnych na terenie sołectwa Młynarska Wola (fundusz sołecki)” – inicjatywa mieszkańców

---

Zadanie zostało wybrane do realizacji w 2018 r. przez mieszkańców sołectwa Młynarska Wola w ramach funduszu sołeckiego. Inwestycja polegała na utwardzeniu drogi gruntowej frezowiną asfaltową. Łącznie w ramach zadania utwardzono 147 mb drogi gruntowej w miejscowości Młynarska Wola, prowadzącej w kierunku miejscowości Bronikowo.

Wykonawcą zadania była firma HANDLOWO-USŁUGOWA "CZYŻYK", Rafał Czyżewski z Chruściela.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 23 000,00 zł, w tym środki z funduszu sołeckiego: 21 654,39 zł.

Przed realizacją

Po realizacji

Utwardzenie nawierzchni drogi gminnej Nr 107021N w m. Młynarska Wola

---

„Utwardzenie nawierzchni drogi gminnej nr 107012 N w Młynarskiej Woli”

Inwestycja polegała na wykonaniu 215 mb nowej nawierzchni asfaltowej na drodze gminnej nr 107021N w miejscowości Młynarska Wola. Zadanie było kontynuacją inwestycji z 2016 r., w ramach której wykonano przebudowę przepustu i nową nawierzchnie asfaltową o długości 187 mb na wcześniejszym odcinku drogi. Całkowity koszt zadania wyniósł 60 000,00 zł.

Przed realizacją

Po realizacji

„Przebudowa przepustu wielookularowego na rz. Bauda w km 37+200 w Gardynach – Leśniczówce”

Podtopienia, które zaistniały w 2017 roku przyczyniły się także do rozmycia podstaw konstrukcji kładki stanowiącej przeprawę dla pieszych przez rzekę Bauda w mieście Młynary. Zniszczenia naruszyły konstrukcję kładki, która ze względów bezpieczeństwa musiała zostać zamknięta. W ramach zadania zaplanowano odnowienie i zabezpieczenie konstrukcji kładki. Inwestycja została dofinansowana w 80% ze środków pochodzących z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Projekt budowlano – wykonawczy wykonała firma „Marpol” Ewa Gierałtowska z Braniewa. Zadanie nie zostało zrealizowane w 2018 roku ze względu na brak zainteresowania przedsiębiorcami przetargiem nieograniczonym, który Gmina Młynary ogłosiła w październiku 2018 roku. W 2018 r. Gmina Młynary w związku z planowaną realizacją inwestycji poniosła środki w kwocie 34 000,00 zł.

Przepust wielookularowy na rzece Baudzie

„Poprawa warunków komunikacyjnych na drodze gminnej nr 107019N Błudowo – Kurowo Braniewskie”

Na realizację przedsięwzięcia zakupiono 640 ton podbudowy piaskowo – kamiennej. Naprawiono łącznie 339 mb drogi. Zadanie zostało zrealizowane wspólnie przez Gminę Młynary i Nadleśnictwo Zaporowo. Dofinansowanie otrzymane z budżetu Lasów Państwowych Nadleśnictwa Zaporowo w kwocie 40 000,00 zł było wkładem własnym Nadleśnictwa.

Wykonawcą zadania wyłonionego w ramach zapytania ofertowego był Radosław Iwanicki z Nowego Monasterzyska. Koszt realizacji inwestycji wyniósł 75 500,01 zł

„Remont drogi gminnej nr 107003N w km 5+050-5+070 Zastawno – Warszewo”

Inwestycja polegała na odtworzeniu i zabezpieczeniu zbocza drogi gminnej, które zostało rozmyte w wyniku podtopień zaistniałych w 2017 r. Rozmycia spowodowały rozmycie ziemi i uszkodzenie nawierzchni bitumicznej wykonanej w 2015 roku.

Na realizację zadania Gmina Młynary pozyskała środki z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w kwocie 46 240,00 zł. W ramach inwestycji dokonano naprawy skarpy, w pasie drogi gminnej Nr 107003N. Wzmocniono Skarpę 3 rzędami koszy gabionowych wypełnionych kamieniem polnym. Wykonano także palisadę z kołków drewnianych. Ustabilizowano także dno rzeki płytami ażurowymi. Wykonawcą zadania wyłonionym

w procesie zapytania ofertowego była firma Przedsiębiorstwo Utrzymania Dróg i Urządzeń Wodnych z Górowa Iławieckiego. Koszt realizacji inwestycji wyniósł 64 410,00 zł

„Remont kładki dla pieszych przez rzekę Bauda łącząca ul. Langiewicza z ul. Nad Baudą w Młynarach”

Podtopienia, które zaistniały w 2017 roku przyczyniły się także do rozmycia podstaw konstrukcji kładki stanowiącej przeprawę dla pieszych przez rzekę Bauda w mieście Młynary. Spowodowane zniszczenia naruszyły konstrukcję kładki, która ze względów bezpieczeństwa musiała zostać zamknięta. W ramach zadania zaplanowano odnowienie i zabezpieczenie konstrukcji kładki.

Przed realizacją

Inwestycja została dofinansowana w kwocie 39 920,00 zł ze środków pochodzących z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. W ramach zadania wykonano umocnienie brzegu oraz dna rzeki płytami YOMB. Wykonano palisadę wzdłuż koryta rzeki z kołków drewnianych o długości 17 m. Wybetonowano nowy fundament pod kładkę oraz zamontowano nową nogę podtrzymującą konstrukcję kładki. Wykonawcą wyłonionym poprzez zapytanie ofertowe, była nim firma Przedsiębiorstwo Utrzymania Dróg i Urządzeń Wodnych z Górowa Iławieckiego. Całkowity koszt realizacji inwestycji wyniósł 51 900,00zł.

„Rewitalizacja budynku komunalnego przy ul. Słowackiego w Młynarach oraz zagospodarowanie przyległego terenu (2017-2018)”

W ramach inwestycji zaplanowano rewitalizację budynku komunalnego przy ul. Słowackiego znajdującego się na działce nr 136/3 obręb 04 Młynary. Budynek stanowi część starych zabudowań miasta Młynary i znajduje się w układzie urbanistycznym miasta objętym ochroną konserwatorską. Obecnie budynek pełni wyłącznie funkcje gospodarcze. Zdegradowana konstrukcja budynku posiada wiele uszkodzeń,

które uniemożliwiają jego remont lub przebudowę. W związku z tym budynek musi zostać poddany rozbiórce, a następnie zgodnie z zaleceniami konserwatora zabytków odbudowany z zachowaniem pierwotnego wyglądu zewnętrznego. Po odbudowie budynkowi zostaną nadane nowe funkcje użytkowe. Wraz z rewitalizacją budynku planuje się remont parkingu i istniejących dróg wewnętrznych znajdujących się w pobliżu. W 2017 roku wykonano dokumentację techniczną wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę dla przedmiotowego zadania. Na realizację inwestycji planuje się uzyskanie dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmii i Mazur na lata 2014-2020 z działania 8.2. Rewitalizacja miejskiego obszaru funkcjonalnego Elbląga – ZIT bis. W ramach inwestycji wykupiono prawo własności do 19 mb sieci wodociągowej z właścicielem sieci.

---

*„Wymiana dachu na świetlicy wiejskiej i remizie strażackiej w Sępach 2018-2019”
– inicjatywa mieszkańców*

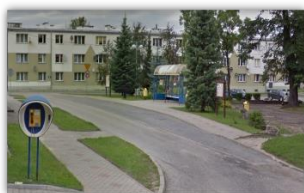
W ramach zadania wymieniono pokrycie dachowe wraz z kominem i stropem budynku świetlicy wiejskiej i remizy strażackiej w Sępach. Wykonawcą wyłonionym w ramach zapytania ofertowego była firma DACH.KOMP Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe Jolanta Ławniczek z Ostaszewa. Protokół komisyjnego odbioru robót podpisano 28 grudnia 2018 r. Łączny koszt remontu to 122 225,10zł, z czego w roku 2018 wydatkowano 41 713,92zł zaś 80 511,18zł przeniesiono na rok 2019.

---

*„Remont nawierzchni na części działki nr 146,
Obręb nr 4 Młynary, ul. Rynek w Młynarach (2017-2018)”*

Zadanie polegało na wymianie nawierzchni na zatoczce autobusowej przy ul. Rynek oraz na parkingu przy ul. Styczniowej. Inwestycja powiązana była z zadaniem wykonanym na drodze wojewódzkiej nr 509, w ramach którego wykonano nową nawierzchnię asfaltową na ul. Styczniowej. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 64 419,39 zł.

Przed realizacją

Po realizacji

„Zagospodarowanie terenu przy Starym Młynie w Młynarach”

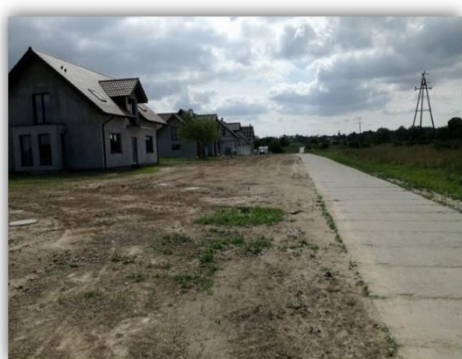

W dniu 14 czerwca 2018 roku podpisano umowę z firmą PRIMCAD Projekty Kosztorysy Nadzory Budowlane z Pasłęka na wykonanie dokumentacji technicznej wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę. W dniu 16 lipca 2018 r. w porozumieniu z miastem Ladushkin złożono wnioski o dofinansowanie przedmiotowego zadania w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska Rosja 2014-2020. W ramach złożonego wniosku zaplanowano także działania o charakterze „miękkim”, które zapewnią transgraniczne oddziaływanie projektu. Planowane dofinansowanie wyniesieć ma 90% kosztów brutto. Na realizację powyższej inwestycji gmina w 2018 r. poniosła koszty w kwocie 7 749,00 zł

„Budowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i burzowej przy ul. Kwiatowej i Ogrodowej (część południowa) w Młynarach 2017-2019”

W ramach zadania wykonano łącznie 160 mb sieci wodociągowej, 185 mb kanalizacji sanitarnej i 146 mb kanalizacji burzowej na przedłużeniu ul. Kwiatowej w kierunku nowo zabudowanych nieruchomości mieszkalnych. Inwestycja jest kontynuacją zadania wieloletniego, którego celem jest uzbrojenie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i będzie kontynuowane także w przyszłych latach. Wykonawcą zadania wyłonionym w ramach przetargu nieograniczonego została firma Ins-Rod S.C. z miejscowości Siedlisko. Całkowity koszt zadania wyniósł 192 039,20 zł.

„Remont świetlicy wiejskiej we wsi Nowe Monasterzysko” – inicjatywa mieszkańców

---

W ramach funduszu sołectkiego Sołectwa Nowe Monasterzysko Biuro Projektowe „Przekrój” Stanisław Piór z Elbląga projekt wykonało projekt zamienny rozbudowy

świetlicy wiejskiej. W 2018 roku w ramach funduszu sołeckiego został przeprowadzony także remont dachu. Zakupiono część materiałów budowlanych niezbędnych do rozbudowy budynku świetlicy wiejskiej. Kosz realizacji inwestycji wyniósł 15 105,45 zł.

„Budowa wiaty w miejscowości Rucianka” – inicjatywa mieszkańców

---

Budowa wiaty została wybrana przez mieszkańców sołectwa Rucianka jako zadanie inwestycyjne przeznaczone do realizacji w 2018 r. w ramach funduszu sołeckiego. W dniu 16 lipca 2018 r. zakończono prace polegające na budowie drewnianej wiaty ogrodowej, która służyć będzie mieszkańcom sołectwa Rucianka jako miejsce spotkań i integracji. Wiatę

wyposażono w drewniany stół oraz 6 podwójnych ław. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 13 626,12 zł. Wykonawcą zadania była firma Usługi Blacharsko-Dekarskie Tomasz Domeracki z Rogajna.

---

*„Remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Stare Monasterzysko”
– inicjatywa mieszkańców*

Inwestycja polegała na wykonaniu prac remontowych na świetlicy wiejskiej w Starym Monasterzysku. W pierwszym półroczu wykonano nową posadzkę cementową. Następnym etapem zadania było wykonanie nawierzchni z płytek ceramicznych. Zadanie zostało wybrane do realizacji przez mieszkańców sołectwa w ramach funduszu sołeckiego na 2018 r. W ramach funduszu sołeckiego w świetlicy wiejskiej wylano 43 m² posadzki betonowej, którą następnie wyłożono kaflami podłogowymi. Zakupiono także kominek. Koszt przeprowadzonych inwestycji wyniósł 11 342,15 zł.

„Utwardzenie terenu za świetlicą wiejską w Karszewie” – inicjatywa mieszkańców

---

Zadanie zostało wybrane do realizacji przez mieszkańców sołectwa Karszewo w ramach funduszu sołectkiego na 2018 r. Inwestycja polegała na budowie parkingu na działce nr 105 obręb Karszewo za świetlicą wiejską. W ramach zadania wykorytowano teren przewidziany pod parking, wykonano obrzeża, a następnie utwardzono teren kruszywem kamiennym. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 12 915,00 zł.

Przed realizacją

Po realizacji

„Modernizacja Cmentarza Komunalnego w Młynarach”

Zadanie było I etapem modernizacji cmentarza komunalnego w Młynarach, który polegał na wykonaniu w zachodniej części cmentarza alejki z kostki betonowej o łącznej długości ok. 96 mb. Wraz z alejką wykonano sieć wodociągową, która umożliwi funkcjonowanie dwóch punktów czerpania wody. Wzdłuż wybudowanej alejki wykonano także 5 punktów oświetleniowych. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 66 200,00 zł.

Przed realizacją

Po realizacji

---

*„E-Urząd - wdrożenie systemu e-usług
w Milejewie, Młynarach, Małdytach, Markusach (2017-2018)”*

W ramach zadania „E-Urząd...” wdrożony został nowy Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy w Młynarach. Nowy BIP spełnia wszystkie standardy i wymogi określone w przepisach obowiązującego prawa, w tym automatyczne dostosowanie do urządzeń mobilnych oraz do potrzeb osób niepełnosprawnych (WCAG 2.0). Koszt inwestycji wyniósł 18 942,00 zł

„Zakup samochodu strażackiego”

Zadanie polegało na zakupie nowego średniego samochodu pożarniczego Renault MDB3 wraz z wyposażeniem dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Młynarach włączonej do Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego. Na zakup samochodu pozyskano środki finansowe z:

Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie w wysokości 200 000,00 zł,

– Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego w kwocie 130 000,00 zł,

– Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w kwocie 50 000,00zł.

Pozostałe środki niezbędne do zakupu samochodu w wysokości 450 000,00zł zabezpieczono w budżecie Miasta i Gminy Młynary.

„Zakup hydraulicznych nożyc do cięcia”

Na realizację zadania poniesiono wydatki w wysokości 13 359,66 zł. Zakup został sfinansowany w 99 % z dotacji z Ministerstwa Sprawiedliwości w ramach „Funduszu Sprawiedliwości”.

„Zakup rozpieracza ramieniowego z akcesoriami”

Na realizację poniesiono wydatki w wysokości 18 216,64 zł. Zakup został

sfinansowany w 99 % z dotacji z Ministerstwa Sprawiedliwości w ramach „Funduszu Sprawiedliwości”. Na zakup pozyskano dotację z Ministerstwa Sprawiedliwości w ramach „Funduszu Sprawiedliwości”

„Zakup agregatu zasilającego do narzędzi hydraulicznych o modelu pracy min. ATO”

Zakup został sfinansowany w 99 % z dotacji z Ministerstwa Sprawiedliwości w ramach „Funduszu Sprawiedliwości”. Koszt inwestycji wyniósł 16 257,35 zł.

„Budowa Przedszkola w Młynarach”

W 2018 roku rozpoczęto budowę nowego budynku przedszkola przy ul. Polnej w Młynarach, nieopodal istniejącego kompleksu Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego. Obok nowego budynku przedszkola na działce nr 97 powstanie przynależny plac zabaw.

W II etapie inwestycji planuje się także budowę parkingu na działce nr 95 na łącznie 35 miejsc postojowych.

W nowo wybudowanym, dwukondygnacyjnym budynku o powierzchni użytkowej 509,17 m² i kubaturze 3877 m³ planowano utworzyć 4 oddziały dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat, w ramach których funkcjonować będzie łącznie do 100 miejsc wychowania przedszkolnego. Przedszkole wyposażone będzie w samodzielne pomieszczenia m.in. kuchnię, szatnię, stołówkę, gabinet logopedy i psychologa.

Budynek zaprojektowany został w sposób przyjazny dla środowiska. Podstawowym źródłem ogrzewania będzie pompa ciepła, która zasilana będzie m.in. przez ogniwa fotowoltaiczne umieszczone na dachu budynku.

Zakończenie prac budowlanych planuje się na miesiąc lipiec 2019 r. Wykonawcą jest: Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego 'Przemysłówka 03' w Elblągu.

Na budowę Przedszkola w Młynarach uzyskano dofinansowanie Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2014-2020 w ramach poddziałania 9.3.5

Infrastruktura edukacji przedszkolnej, w wysokości 759 900,00 zł. Na prace budowlane zawarto umowę na kwotę 3 640 981,12 zł. Wykonawcą robót jest firma Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego 'Przemysłówka 03' w Elblągu, z którą zawarto umowę 15 czerwca 2018 roku, firma została wyłoniona w wyniku przeprowadzonych negocjacji. Nad inwestycją sprawuje pieczę Inwestor Zastępczy – Bis Przedsiębiorstwo Obsługi Budownictwa i Nieruchomości Waldemar Buczek. Koszt inwestycji poniesiony w 2018 r. to 869 518,96 zł. Planowana kwota do poniesienia w roku 2019 to około 3 120 000,00 zł, zaś całkowita wartość przedsięwzięcia (bez budowy parkingu) to około 4 052 000,00zł.

„Budowa parkingu - Przedszkole w Młynarach (2018-2019)”

Rozpoczęto tworzenie dokumentacji projektowo - wykonawczej oraz operatu wodnoprawnego. Dokumentacja jest niezbędna do otrzymania pozwolenia na budowę oraz pozwolenia wodnoprawnego. Wykonawcą dokumentacji jest Biuro Usług Inwestycyjnych Grzegorz Walczak z Gronowa Górnego. Na terenie, na którym będzie znajdował się parking została zrobiona kanalizacja deszczowa – wykonawcą zlecenia była firma Ins-Rod S.C. z miejscowości Siedlisko. Koszt inwestycji w 2018 r. wyniósł 15 990,00 zł. Kosztorysowa wartość inwestycji to około 1 000 000,00zł.

---

*„Montaż platformy schodowej w Szkole Podstawowej w Młynarach” –
inicjatywa Szkoły Podstawowej w Młynarach*

Zadanie realizowane w ramach projektu pn. „Szkolna Pracownia Sukcesu”, projekt ten jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa warmińsko-mazurskiego 2014–2020. Koszt realizacji inwestycji wyniósł 43 896,00 zł.

„Przebudowa Oczyszczalni Ścieków w Młynarach (2017-2018)”

W I półroczu 2018 r. wykonano dokumentację techniczną wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę, wykonawcą dokumentacji była firma Ekokube sp. z o.o. z Łodzi, z którą w grudniu 2017 roku podpisano umowę. W lipcu 2018 r. w porozumieniu

z partnerskim Obwodem Miejskim Gurjewsk (Obwód Kaliningradzki) złożono wspólny wniosek o dofinansowanie przedmiotowej inwestycji w ramach Programu Polska - Rosja 2014-2020. Koszt inwestycji poniesione w 2018 roku to 101 550, 00 zł. Inwestycja nie będzie realizowana ze względu na bardzo wysokie koszty. Po aktualizacji kosztorysu oraz uwzględniając wzrost kosztów towarów i usług, wkład własny gminy musiałby wynieść około 8 000 000,00zł.

---

*„Budowa oświetlenia na działce nr 64 w Zaściankach”
– inicjatywa mieszkańców*

W ramach funduszu sołectkiego na boisku Sołectwa Zaścianki wykonano zasilanie energetyczne od złącza zainstalowanego przez Zakład Energetyczny, do złącza które zostało zainstalowane przy wiacie położonej na działce nr 64, obręb Zaścianki. W ramach inwestycji postawiono dwa słupy oświetleniowe, wykonawcą zadania był Pan Jacek Grech, z Młynar. Koszt realizacji inwestycji wyniósł 7 724,01 zł

---

*„Inwestycje w odnawialne źródła energii na terenie Miasta i Gminy Młynary
(2018-2019)”*

W październiku 2016 r. Gmina Młynary złożyła wniosek o dofinansowanie do Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmii i Mazur 2014–2020, uwzględniający budowę ogniw fotowoltaicznych na budynkach Szkoły Podstawowej w Młynarach i Urzędu Miasta i Gminy w Młynarach oraz budowy pompy ciepła w Urzędzie Miasta i Gminy. W maju 2018 r. po zakończonej ocenie wniosku, Urząd Marszałkowski poinformował o przyznaniu dofinansowania na przedmiotową inwestycję. Dofinansowanie wynosiło do 85% kosztów brutto zadania. Zadanie nie będzie realizowane

ze względu na niewystarczającą nośność konstrukcji dachu budynku Szkoły Podstawowej w Młynarach, na którym miały być rozlokowane panele fotowoltaiczne.

„Poprawa estetyki wsi Nowe Monasterzysko poprzez zagospodarowanie skweru powitalnego” – inicjatywa mieszkańców

---

Zadanie polegało na zagospodarowaniu terenu na wjeździe do miejscowości Nowe Monasterzysko poprzez budowę witacza wraz z tablicą informacyjną i ławką. Witacz wykonany był na fundamencie i konstrukcji murowanej z czerwonej cegły. W środkowej części witacza umieszczone zostaną metalowe elementy przypominające mechanizm zegara, co nawiązywać będzie do tematu przewodniego miejscowości tj. „Wieś dobrego czasu”.

Elementy dekoracyjne zostały wykonane metodą metaloplastyki. W górnej części umieszczony został napis witający przyjezdnych. Tablica informacyjna oraz ławka wykonana z tych samych materiałów co witacz. Teren pod witaczem został wykorytowany, a następnie utwardzony kruszywem kamiennym. Środki na realizację zadania pozyskano w ramach konkursu „Aktywna Wieś Warmii, Mazur i Powiśla” organizowanego dla sołectw uczestniczących w Programie Odnowy Wsi Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Kwota dofinansowania wyniosła 10 000,00 zł. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 12 700,08 zł.

Witacz w Nowym Monasterzysku

„Budowa siłowni zewnętrznej na dz. Nr 94/6 w Błudowie (Fundusz Sołecki)” – inicjatywa mieszkańców

---

Zadanie zostało wybrane do realizacji przez mieszkańców sołectwa Błudowo w ramach funduszu sołeckiego na 2018 r. W 2017 r. ze środków funduszu wykonano projekt zagospodarowania terenu na podstawie, którego dokonano zgłoszenia prac budowlanych. W ramach siłowni powstaną 3 różne urządzenia umożliwiające wykonywanie 5 różnych ćwiczeń. Całkowity koszt zadania sfinansowany został ze środków funduszu sołeckiego i wyniósł 9 999,90 zł.

---

*„Remont pawilonu sportowego w Młynarach (Fundusz Sołecki)”
– inicjatywa mieszkańców*

W ramach zadania została wymieniona instalacja hydrauliczna oraz cała elektryka, zamontowane zostały grzejniki, wstawione zostały drzwi wejściowe, ppoż. do kotłowni oraz włącz na strych, wstawione zostały także nowe drzwi do pralni, szatni, łaźni i WC. W szatni, w WC i w pralni zostały wstawione nowe okna. W kotłowni został zainstalowany piec opalany ekogroszkiem oraz bojler o pojemności 500 l. Wykonawcą zadania wybranym poprzez zapytanie ofertowe została firma Usługi Budowlane Przembud Maciej Wielgosz z Kamionek Wielkich. Koszt realizacji inwestycji wyniósł 92 920,00 zł.

„Zakup siedzisk sportowych na obiekt ORLIK w Młynarach”

Zadanie polegało na zakupie 30 sztuk siedzisk sportowych w konstrukcji modułów: 6 sztuk 5 – miejscowych (3 zestawy w kolorze zielonym i 3 zestawy w kolorze czerwonym); konstrukcja w ocynku ogniwym do wbudowania na boisku sportowym Orlik. Dostawę i montaż na zlecenie wykonała firma P.P.H.U. PROSTAR Barbara Karoń z Poznania. Koszt inwestycji wyniósł 2 952,00 zł.

VII. Projekty edukacyjne realizowane w ramach RPO Warmia i Mazury 2014 – 2020

SPEC - Szkolna Pracownia Edukacji Cyfrowej

Realizatorem projektu jest Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Młynarach. Jego celem jest podniesienie kompetencji cyfrowych 370 uczniów, 45 rodziców, 32 nauczycieli w zakresie korzystania z narzędzi technologii informatyczno-komunikacyjnych (TIK) oraz włączanie narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego w okresie 01.09.2017 - 31.01. 2019 r. Przyczyni się to do podniesienia u uczniów

kompetencji kluczowych, właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy oraz rozwoju zindywidualizowanego podejścia do ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

W ramach projektu zaplanowano:

- Utworzenie szkolnej pracowni cyfrowej: doposażenie placówki w zestawy przenośnych komputerów dla uczniów i nauczycieli, tablicę multimedialną, projektor, mobilną szafkę do ładowania laptopów. Uczniowie będą mogli korzystać z narzędzi informatycznych po lekcjach.
- Szkolenia nauczycieli: 40h kurs doskonalący z zakresu wykorzystania narzędzi TIK w pracy z uczniem (moduł podstawowy, 32 nauczycieli) oraz 40h moduł rozszerzony dla 10 nauczycieli, którzy utworzą grupę ekspercką wspierającą innych nauczycieli w zakresie wykorzystywania TIK, 40h kurs z zakresu programowania (5 nauczycieli).
- Warsztaty dotyczące bezpieczeństwa w sieci dla uczniów i ich rodziców. Przeprowadzane również po zakończeniu realizacji projektu.
- Zajęcia Szkolnego Koła Programistycznego (24 ucz).

Projekt uzyskał dofinansowanie w ramach Regionalnego Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 z poddziałania 2.2.1 Podniesienie jakości oferty edukacyjnej ukierunkowanej na rozwój kompetencji kluczowych uczniów projekty konkursowe. Całkowity koszt projektu wyniesie 237 476,15 zł, w tym dofinansowanie w kwocie 225 456,15 zł.

Szkolna Pracownia Sukcesu

Realizatorem projektu jest Szkoła Podstawowa w Młynarach. Jego celem jest podniesienie kompetencji językowych, matematyczno-przyrodniczych oraz umiejętności niezbędnych na rynku pracy wśród 120 uczniów Szkoły Podstawowej poprzez realizację zajęć wyrównawczych i rozwijających, wdrożenie nauczania metodą eksperymentu, doskonalenie kwalifikacji i umiejętności nauczycieli oraz indywidualizację pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. W ramach projektu się realizowane były zajęcia rozwijające z j. angielskiego i przedmiotów przyrodniczych, zajęć wyrównawczych z matematyki, terapię pedagogiczną dysleksji, zajęcia socjoterapeutyczne, szkołę dla rodziców oraz doskonalenie umiejętności i kwalifikacji nauczycieli w zakresie nauczania opartego na metodzie eksperymentu i wspierania uczniów w rozwoju kompetencji kluczowych. Zostały również doposażone pracownie przedmiotów matematyczno – przyrodniczych oraz powstała profesjonalna pracownia językowa.

Projekt uzyskał dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 z poddziałania 2.2.2 Podniesienie jakości oferty edukacyjnej ukierunkowanej na rozwój kompetencji kluczowych uczniów – projekt ZIT bis Elbląg. Całkowity koszt projektu wyniósł 573 184, 01 zł, w tym dofinansowanie w kwocie 519 824, 01 zł.

Mała szkoła drogą do sukcesu

Realizatorem projektu jest Szkoła Podstawowa w Błudowie. Celem projektu jest podniesienie kompetencji kluczowych uczniów Szkoły Podstawowej w Błudowie, w tym właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy oraz rozwijania kompetencji uczniów w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych z wykorzystaniem eksperymentu. W projekcie zaplanowano: zajęcia rozwijające kompetencje przyrodnicze i matematyczne, zajęcia wyrównawcze z matematyki, zajęcia z zakresu indywidualizacji nauczania uczniów z dysleksją, doskonalenie nauczycieli, szkołę dla rodziców w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych i metod wspomagania rozwoju dziecka.

Projekt uzyskał dofinansowanie w ramach konkursu Regionalnego Programu Operacyjnego WiM na lata 2014-2020 z poddziałania 2.2.2 Podniesienie jakości oferty edukacyjnej ukierunkowanej na rozwój kompetencji kluczowych uczniów - projekty ZIT bis Elbląg. Całkowity koszt projektu planuje się w kwocie 375 837, 78 zł, w tym dofinansowanie w wysokości 354 477, 78 zł.

Szkolna Pracownia Sukcesu II

Realizatorem projektu jest Szkoła Podstawowa w Młynarach. Realizowany będzie w latach 2019 – 2021. Celem projektu jest podniesienie kompetencji językowych, matematyczno-przyrodniczych oraz umiejętności niezbędnych na rynku pracy wśród 175 uczniów Szkoły Podstawowej poprzez realizację zajęć wyrównawczych i rozwijających, wdrożenie nauczania metodą eksperymentu, doskonalenie kwalifikacji i umiejętności nauczycieli oraz indywidualizację pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. W ramach projektu przewiduje się realizację zajęć rozwijających z j. angielskiego i przedmiotów przyrodniczych, zajęć wyrównawczych z matematyki, terapię pedagogiczną dysleksji, zajęcia socjoterapeutyczne oraz doskonalenie umiejętności i kwalifikacji nauczycieli w zakresie nauczania opartego na metodzie eksperymentu i wspierania uczniów w rozwoju kompetencji kluczowych. Zostaną również doposażone pracownie przedmiotów

matematyczno – przyrodniczych oraz powstanie baza przyrodnicza do prowadzenia zajęć terenowych.

Projekt uzyskał dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 z poddziałania 2.2.2 Podniesienie jakości oferty edukacyjnej ukierunkowanej na rozwój kompetencji kluczowych uczniów projekt ZIT bis Elbląg. Całkowity koszt projektu wyniesie 700 281,53 zł, w tym dofinansowanie w kwocie 643 401,53zł.

Przedszkolaki na start!

Projekt realizowany przez Urząd Miasta i Gminy w Młynarach (2017-2020)”. Łączny koszt projektu – 640 477,69 zł, z tego: 2018 r. – 3 944,80 zł; 2019 r. – 358 175,16 zł; 2020 r. – 278 357,73 zł. Umowa na realizację zadania została podpisana z Zarządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego w dniu 25 października 2017 roku. Koszt projektu wynosi 640 477,69 zł, w tym: dofinansowanie ze środków UE w wysokości 543 827,69 zł; wkład własny Gminy – 96 650,00 zł. Projekt jest komplementarny do budowy nowego budynku przedszkola w Młynarach i polega na: doposażeniu bazy dydaktycznej przedszkola, zakupie i montażu urządzeń placu zabaw przy nowym budynku przedszkola za kwotę 57 577,53 zł, organizacji dodatkowych zajęć, doksztalcaniu nauczycieli, sfinansowaniu kosztów bieżącego utrzymania przedszkola w okresie 10 miesięcy po realizacji projektu.

W 2018 roku na realizację projektu poniesiono wydatki w wysokości 1 927,92 zł – dofinansowanie studiów i koszty delegacji. W 2019 roku na realizację projektu planuje się przeznaczyć środki w wysokości 358 175,16 zł. W 2020 roku na realizację projektu planuje się przeznaczyć środki w wysokości 278 357,73 zł.

VIII. Wnioski o dofinansowanie ze środków zewnętrznych

W 2018 r złożono łącznie 19 wniosków o udzielenie dofinansowania na realizację zadań własnych Gminy Młynary.

Wnioski, które otrzymały dofinansowanie:

- Wykonanie nawierzchni utwardzonej na odcinku drogi gminnej nr 107022N w m. Kraskowo,
- Projekt „Aktywnie, zdrowo, międzynarodowo” (organizacja meczu piłkarskiego Młynary – Ladushkin),

- Dofinansowanie do wynagrodzenia animatora na Orliku w Młynarach,
- Poprawa estetyki wsi Nowe Monasterzysko poprzez zagospodarowanie skweru powitalnego,
- Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej w m. Błudowo,
- Zakup wyposażenia osobistego strażaków OSP Młynary w 2018 roku.
- Zakup samochodu strażackiego, w tym dwa wnioski do:
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie,
Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie,
- Doposażenie OSP Młynary w ramach Funduszu Sprawiedliwości,
- Organizacja akcji ekologicznej Drzewko za odpad,
- Mała Szkoła Droga do Sukcesu II.

Wnioski będące w trakcie oceny:

- Przebudowa oczyszczalni ścieków komunalnych w Młynarach,
- Zagospodarowanie terenu przy Starym Młynie w Młynarach.

Wnioski, które nie otrzymały dofinansowania

- Budowa siłowni zewnętrznej na dz. nr 94/6 w Błudowie,
- Zakup defibrylatora AED dla OSP Młynary,
- Usuwanie wyrobów azbestowych z terenu Miasta i Gminy Młynary w 2018 r;
- Przebudowa drogi gminnej w m. Ojcowa Wola.

Konkurs anulowany

- Remont pawilonu sportowego.

W 2018 r. w ramach złożonych wniosków ubiegano się o dofinansowania w łącznej kwocie 8 397 961,54 zł, w tym 7 164 681,88 zł ze środków europejskich i 1 448 245,59 zł z budżetu krajowego.

Według stanu na dzień 30 kwietnia 2019 r.:

- 11 wniosków o dofinansowanie złożonych w 2018 r. otrzymało dofinansowanie w łącznej kwocie 1 445 065,59 zł,
- 2 wnioski o dofinansowanie złożone w 2018 r. o łącznej wartości 5 924 682,63 zł są w trakcie oceny instytucji zarządzającej,
- 5 wniosków o dofinansowanie złożonych w 2018 r. o łącznej wartości 1 263 141,05 zł nie otrzymało dofinansowania,
- 1 konkurs w ramach, którego złożono wniosek w 2018 r. o wartości 189 403,52 zł został unieważniony bez podania przyczyny.

W 2018 roku złożono także łącznie 12 wniosków o płatność i sprawozdań rozliczających projekty, które otrzymały dofinansowanie w 2018 r. oraz 4 wnioski o płatność i sprawozdania dotyczące rozliczenia projektów, które otrzymały dofinansowanie przed 2018 rokiem.

IX. Ochrona środowiska

Na terenie Gminy Młynary funkcjonuje zbiorcza oczyszczalnia ścieków w Młynarach, oraz przyobiektowa oczyszczalnia ścieków w Podgórzu. Na terenach wiejskich funkcjonują indywidualne oczyszczalnie ścieków oraz szamba.

Z oczyszczalni ścieków komunalnych korzystało na początku 2018r. 32,93% mieszkań, zaś pod koniec 32,99 %. W tym na wsi – początek roku 2,44 %, koniec roku 2,43%.

Dotacje udzielane w zakresie ochrony środowiska

Utylizacja wyrobów azbestowych z terenu Miasta i Gminy Młynary w 2018 r.

W 2018 r. zutilizowano 15 ton 456 kg wyrobów azbestowych z 5 nieruchomości. Jest to już szósta tego typu akcja realizowana na terenie Gminy Młynary. W latach 2013 – 2017 zebrano łącznie 71 ton 255 kg wyrobów azbestowych, których utylizacja kosztowała 38 671,87 zł. Koszt utylizacji został pokryty w 100% ze środków Gminy Młynary.

Dotacje do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Młynary

Dnia 17 lutego 2017 r. Rada Miejska w Młynarach podjęła uchwałę w sprawie ustalenia zasady udzielania dotacji celowej na dofinansowanie do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Młynary. Uchwała określa możliwość udzielenia dotacji osobom fizycznym, wspólnotom mieszkaniowym oraz osobom prawnym w wysokości maksymalnie do 2 000,00 zł, nie więcej jednak niż 80% całkowitych kosztów zakupu i montażu przydomowej oczyszczalni ścieków. W 2017 roku udzielono łącznie siedmiu dotacji o łącznej wartości 14 000,00 zł.

W 2018 r. na wnioski mieszkańców udzielono łącznie 8 dotacji, w tym 5 z zakresu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków i 3 z zakresu usuwania i utylizacji azbestu.

Łączna wartość udzielonych dotacji z zakresu ochrony środowiska wyniosła: 18 950,00 zł, w tym 10 000,00 zł z zakresu budowy przydomowych oczyszczalni i 8 950,00 zł z zakresu usuwania i utylizacji azbestu.

Kampanie i akcje ekologiczne

W 2018 roku podczas akcji ekologicznej w zamian za przyniesione odpady (plastikowe nakrętki, aluminiowe puszki, makulaturę) rozdano ponad 240 różnego rodzaju drzewek. Całkowity koszt organizacji akcji wyniósł 2 999,00 zł. Kwotę w wysokości 2 000,00 zł na zakup drzewek przekazała firma „KOMA” będąca odbiorcą odpadów komunalnych z terenu Gminy Młynary w 2018 r. Środki na zakup drzewek pozyskano także z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie za pośrednictwem Ochotniczej Straży Pożarnej w Młynarach. Kwota dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu wyniosła 801,00 zł natomiast wkład własny OSP Młynary wyniósł 198,00 zł.

X. Gospodarka odpadami

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi Gmina Młynary objęła nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe. W 2018 roku odbiór odpadów zmieszanych odbywał się raz w tygodniu, natomiast odbiór odpadów segregowanych co dwa tygodnie. Odpady segregowane były odbierane z podziałem na następujące frakcje: tworzywa sztuczne, szkło, papier - w systemie workowym. Worki mieszkańcom dostarczał przedsiębiorca wyłoniony w drodze przetargu.

Ponadto odbyło się 6 objazdowych zbiórek odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, podczas których odebrano odpady z 233 nieruchomości.

Na terenie Miasta i Gminy Młynary odbywała się również dobrowolna zbiórka odpadów biodegradowalnych oraz popiołu z nieruchomości zamieszkałych.

Punktem zbiórki przeterminowanych leków jest Apteka „AZALIA” zlokalizowana przy ul. Dworcowej 32B w Młynarach. Obsługę punktu zbiórki przeterminowanych leków prowadzi firma UNITRANS Marcin Kempys ul. Krynicka 1, 80-393 Gdańsk.

Zużyte baterie są zbierane do specjalnych pojemników usytuowanych w następujących miejscach:

- Urząd Miasta i Gminy, ul. Dworcowa 29;
- Biblioteka Publiczna, ul. 1 Maja 6;
- Przedszkole, ul. Słowackiego 14;
- Szkoła Podstawowa im. S. Żeromskiego, ul. Warszawska 1;
- Szkoła Podstawowa w Błudowie, Błudowo 48.

Obsługę punktów zbiórki zużytych baterii i akumulatorów małowabarytowych prowadzi REBA Organizacja Odzysku Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie przy ul. Kubickiego 19/16.

W 2018 roku na terenie gminy nie istniały legalnie działające wysypiska odpadów komunalnych. W 2018 roku w gminie zlokalizowano jedno dzikie wysypisko odpadów znajdujące się na działce nr 18/3 w Nowym Monasterzysku. Sprawa została zgłoszona na Policję – jednak postępowanie zostało umorzone, ze względu na nieodnalezienie sprawcy. W 2019 roku sprawa ponownie została zgłoszona na Policję – odnaleziono jednego ze sprawców zaśmiecenia terenu, który uprzątnął odpady samochodowe, które przywiózł na w/w działkę.

W 2018 roku deklaracją o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi objętych zostało 3345 osób. Z terenu miasta i gminy Młynary w 2018 roku odebrano łącznie 1 089 866 kg odpadów.

Na dzień 1 stycznia 2018 roku na 1 mieszkańca przypadało 19,89 kg selektywnie zebranych odpadów komunalnych oraz 267,42 kg zmieszanych odpadów komunalnych, zaś na koniec roku 2018 dane te przedstawiały się następująco: 24,81 kg selektywnie zebranych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca oraz 275,59 kg zmieszanych odpadów komunalnych.

XI. Zagospodarowanie przestrzenne

Miasto i Gmina Młynary objęta jest w 100% miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Na terenie miasta i gminy Młynary obowiązują 25 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego tj. dla każdego obrębu obowiązuje jeden plan, za wyjątkiem obrębów Kurowo Braniewskie i Nowe Monasterzysko oraz miasta Młynary, w granicach których nastąpiły częściowe zmiany planów. Gmina Młynary posiada Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Młynary

zatwierdzone Uchwałą nr XI/62/2015 Rady Miejskiej w Młynarach z dnia 29 września 2015 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Młynary. Dbając o interes i bezpieczeństwo mieszkańców Miasta i Gminy Młynary w roku 2018 prowadzone były prace nad sporządzeniem zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Młynary. Przedmiotem zmiany były tereny dla których zostały złożone wnioski tj. Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie oraz właścicieli nieruchomości prywatnych. Zmiana planu miejscowego wprowadziła możliwość lokalizowania zabudowy usługowej i mieszkaniowej na działce 191/26 wprowadzając możliwość lokalizacji na działce poza zabudowa mieszkaniową zabudowę usługową (przewidywana funkcja, zgodnie z wnioskiem do planu – posterunek policji), na działce 58 z zabudowy mieszkaniowej na zabudowę usługową, na działce 124 z roli na zabudowę usługową i zabudowę mieszkaniową.

XII. Gospodarka mieszkaniowa i komunalna

W 2018 roku zasób mieszkaniowy Miasta i Gminy Młynary obejmował następujące mieszkania:

L.p	Wyszczególnienie	Rodzaj budynku	Powierzchnia w m ²
1.	Młynary, ul. Żółkiewskiego 1/2	mieszkalny	8,96
2.	Młynary, ul. Żółkiewskiego 1/4	mieszkalny	65,56
3.	Młynary, ul. Styczniowa 2/2	mieszkalny	75,33
4.	Młynary, u. Niepodległości 2/5	mieszkalny	43,00
5.	Młynary, ul. Styczniowa 2/3	mieszkalny	26,00
6.	Młynary, ul. Kościuszki 3/3	mieszkalny	41,11
7.	Młynary, ul. Rynek 1/5	mieszkalny	91,57
8.	Podgórze 4/3	mieszkalny	53,80
9.	Błudowo 30/1	mieszkalny	37,70
10.	Błudowo 30/2	mieszkalny	51,67
11.	Sąpy 3	mieszkalny	48,88
12.	Stare Monasterzysko	mieszkalny	72,40
13.	Warszewo 1/1	mieszkalny	48,00
14.	Warszewo 1/2	socjalny	27,93
15.	Warszewo 1/3	socjalny	26,23
16.	Warszewo 1/4	mieszkalny	35,52
17.	Kwietnik 35/1	socjalny	63,98
18.	Kwietnik 35/2	mieszkalny	43,09
19.	Zastawno 32	mieszkalny	29,36
20.	Zastawno 32a	mieszkalny	45,38
21.	Karszewo 18	lokal tymczasowy	24,44
	Razem powierzchnia		959,91

Łącznie w zasobie gminy znajdowało się 18 lokali mieszkalnych, 3 lokale socjalne i 1 lokal tymczasowy. Liczba lokali mieszkalnych na koniec roku nie uległa zmianie.

Łączna powierzchnia wszystkich lokali wyniosła 959,91 m². Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wyniosła 45,71 m² tj.: 959,91 m² : 21 lokali = 45,71 m².

Na terenie Miasta i Gminy Młynarach zameldowanych jest 4454 osób. W przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy powierzchnia użytkowa mieszkania wyniosła 0,215 cm/osobę tj.: 959,91 m²: 4454 osób = 0,215 cm/osobę. W 2018 roku oddano w najem 1 lokal mieszkalny dla jednej rodziny wielodzietnej, umowa została zawarta na nieokreślony czas trwania umowy. Gmina Młynary wystąpiła do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Młynarach o opinię socjalno-bytową osoby starającej się o lokal mieszkalny. Następnie została powołana komisja socjalna w sprawie przyznania lokalu mieszkalnego, wniosek został rozpatrzony pozytywnie.

Wszystkie mieszkania należące do mieszkaniowego zasobu Miasta i Gminy Młynary oddano w najem. W 2018 roku Gmina Młynary nie dokonała sprzedaży mieszkań znajdujących się w zasobie gminy.

W 2018 roku nie wszczęto postępowań eksmisyjnych, dotyczących opuszczenia lokali mieszkalnych, będących w zasobie gminy.

Na dzień 1 stycznia 2018 roku zaległość w opłatach za mieszkania będące w zasobie gminy wynosiły 24 443,60 zł, płatność ta dotyczyła 6 mieszkań. Na dzień 31 grudnia 2018 roku kwoty uległy zmianie. Nastąpił wzrost zaległości do kwoty 29 634,47 zł, płatność dotyczy 5 mieszkań.

W miejscowości Warszewo w budynku mieszkalnym dokonano remontu komina wraz z częściami dachu. W pozostałych budynkach oraz w lokalach mieszkalnych nie było przeprowadzanych prac remontowych.

W 2018 roku zostały wypłacone dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę 7 584,72 złotych, beneficjentami było 5 rodzin. Kwota najniższego dodatku wyniosła 44,64 zł. Natomiast kwota najwyższego dodatku wyniosła 483,03 zł. Podstawą przyznania dodatku mieszkaniowego było kwalifikowanie z dochodu oraz wysokie wydatki mieszkaniowe na rodzinę.

W zasobie gminy w 2018 roku znajdowały się następujące budynki niemieszkalne:

- 12 świetlic wiejskich,
- 31 budynków gospodarczych,
- 33 lokali gospodarczych,
- 1 altana,

- 8 remiz strażackich,
- 1 budynek-zaplecze sanitarno-szatniowe przy kompleksie Boisk „Orlik”,
- 1 kaplica cmentarna,
- 2 budynki straży pożarnej,
- 1 budynek biurowy.

Stan budynków na dzień 31.12.2018 rok nie uległ zmianie.

Stan mienia komunalnego Miasta i Gminy Młynary:

Ogólna powierzchnia gruntów komunalnych w 2018 r. wynosi ogółem 445,3002 ha w tym: na terenie miasta: 97,3552 ha, na terenie gminy: 347,9450 ha. W trwałym zarządzie Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Młynarach znajduje się 77,29 m² gruntów komunalnych; w trwałym zarządzie Przedszkola w Młynarach: 2525 m² gruntów komunalnych w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych 11,0701 ha gruntów komunalnych, w użytkowaniu wieczystym osób prawnych 1,8803 ha gruntów komunalnych.

W okresie od 01 stycznia 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r. sprzedano na własność na terenie miasta Młynary 5 działek o pow. 0,5162 ha, w tym 4 działki przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową natomiast na terenie gminy sprzedano 2 nieruchomości rolne o ogólnej pow. 0,2081 ha.

XIII Oświata

Szkoły Podstawowe

W 2018 r. w Gminie Młynary funkcjonowały dwie szkoły podstawowe:

- Szkoła Podstawowa w Młynarach im. Stefana Żeromskiego – z oddziałami gimnazjalnymi oraz klasą integracyjną (281 uczniów, 2 uczniów korzystających z nauczania indywidualnego),
- Szkoła Podstawowa Błudowie – z oddziałem przedszkolnym (88 uczniów szkoły podstawowej, 2 uczniów korzystających z nauczania indywidualnego oraz 25 uczniów oddziału przedszkolnego).

Realizacja wydatków oświatowych w gminie w 2018 r.:

Wydatki ogółem	Pochodzące z subwencji oświatowej z budżetu państwa	Pochodzące z budżetu gminy
5 103 098,49 zł	4 067 033,00 zł (79,7 % środków wydatkowanych na oświatę)	1 036 065,49 zł

Realizacja wydatków w poszczególnych szkołach w 2018 r.:

Wydatki SP Młynary	Wydatki SP Błudowo	W przeliczeniu na 1 ucznia SP Młynary	W przeliczeniu na 1 ucznia SP Błudowo
3 684 041,46 zł	1 419 057,03 zł	13 110,47 zł	16 125,64 zł

We wrześniu 2018 r. naukę w tych szkołach rozpoczęło, odpowiednio:

- w Szkole Podstawowej w Młynarach: 281 uczniów (w tym w klasie pierwszej – 19 uczniów),
- w Szkole Podstawowej w Błudowie: 86 uczniów (w tym w klasie pierwszej – 12 uczniów).

Szkoły realizują program nauki języków obcych. Jako język obowiązkowy dla wszystkich uczniów obu szkół realizowany jest język angielski. W szkołach nauczany jest również język obcy dodatkowy – język niemiecki, którego uczyło się:

- w Szkole Podstawowej w Młynarach – 241 uczniów (86% uczniów szkoły),
- w Szkole Podstawowej w Błudowie – 22 uczniów (26% uczniów szkoły).

W Szkole Podstawowej w Młynarach 9 uczniów uczyło się również języka ukraińskiego.

Do jednej klasy (oddziału) uczęszczało w 2018 r. średnio:

- w Szkole Podstawowej w Młynarach – 16 osób. Najliczniejsza klasa w szkole liczyła 24 uczniów, najmniej liczna klasa liczyła 13 uczniów,
- w Szkole Podstawowej w Błudowie – 12 osób. Najliczniejsza klasa w szkole liczyła 16 uczniów, najmniej liczna klasa liczyła 9 uczniów w klasie.

Liczba oddziałów w szkołach wynosiła:

- w Szkole Podstawowej w Młynarach – 15 oddziałów, w tym 2 oddziały gimnazjalne,

➤ w Szkole Podstawowej w Błudowie – 8 oddziałów, w tym 1 oddział przedszkolny.

W szkole brak oddziału klasy drugiej.

W poszczególnych szkołach zatrudniono:

➤ w Szkole Podstawowej w Młynarach – 35 nauczycielek i nauczycieli (w przeliczeniu na pełne etaty: 31,97), w tym 1 stażysta, 7 nauczycieli mianowanych, 27 nauczycieli dyplomowanych. Na jedną nauczycielkę/jednego nauczyciela przypadka średnio 8 uczennic i uczniów.

➤ w Szkole Podstawowej w Błudowie – 19 nauczycielek i nauczycieli (w przeliczeniu na pełne etaty: 17,58), w tym 2 nauczycieli kontraktowych, 6 nauczycieli mianowanych, 11 nauczycieli dyplomowanych. Na jedną nauczycielkę/jednego nauczyciela przypadka średnio 5 uczennic i uczniów.

W 2018 r. dwie nauczycielki odeszły na emeryturę i jedna zrezygnowała z pracy w szkole pod koniec 2018 roku. Edukację szkolną ukończyło 56 osób, byli to uczniowie klas gimnazjalnych w Szkole Podstawowej w Młynarach. Promocji do kolejnej klasy nie otrzymało 3 uczniów.

Burmistrz Miasta i Gminy Młynary za wysokie osiągnięcia edukacyjne i sportowe w 2018 r. przyznał stypendia 7 absolwentom Szkoły Podstawowej w Młynarach.

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Młynarach osiągnęli sukcesy w konkursach przedmiotowych organizowanych przez Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty: dwóch uczniów uzyskało tytuł laureata i trzech tytuł finalisty.

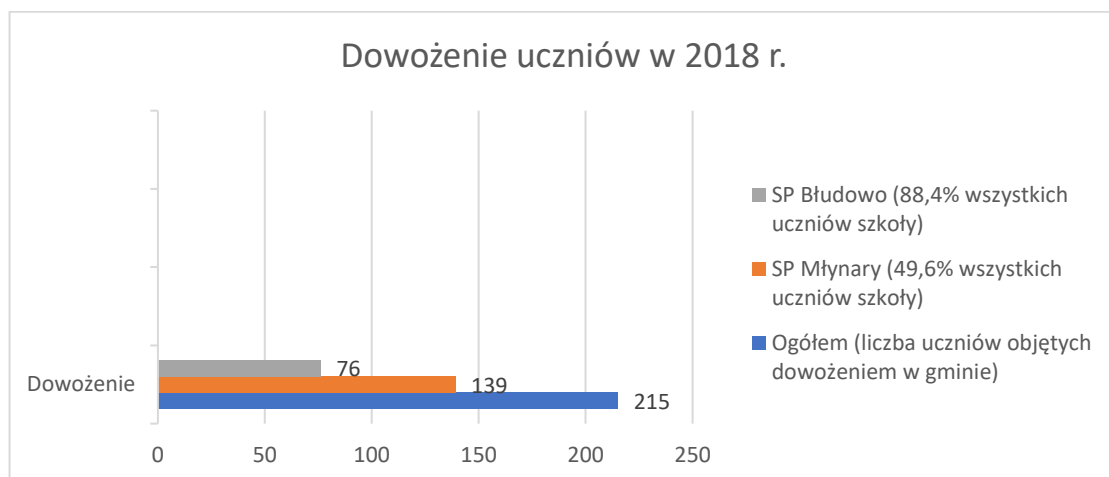
W Szkole Podstawowej w Młynarach 61 uczniów otrzymało stypendia naukowe, w Szkole Podstawowej w Błudowie stypendia otrzymało 12 uczniów.

W szkołach realizowano projekty edukacyjne w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury 2014-2020, współfinansowane ze środków Unii Europejskiej:

- w Szkole Podstawowej w Młynarach dwa projekty: SPEC – Szkolna Pracownia Edukacji Cyfrowej oraz Szkolna Pracownia Sukcesu;
- w Szkole Podstawowej w Błudowie jeden projekt: Mała szkoła drogą do sukcesu.

Uczniowie gminy Młynary objęci są dowożeniem do szkół. 215 uczennic i uczniów, dojeżdżało do szkoły za sprawą organizowanego przez gminę dowożenia, w tym z SP Młynary 139 uczniów stanowiących 49,6 % wszystkich uczennic i uczniów szkoły zaś w z SP Błudowo 76 uczniów stanowiących 88,4 % wszystkich uczennic i uczniów szkoły.

Edukacja przedszkolna

W 2018 r. funkcjonowało jedno przedszkole gminne, do którego uczęszczało ogółem 64 dzieci, w tym 29 dziewcząt i 35 chłopców.

Do przedszkola uczęszczały dzieci z następujących roczników:

- rocznik 2012 – 18 dzieci (9 dziewcząt i 9 chłopców),
- rocznik 2013 – 18 dzieci (7 dziewcząt i 11 chłopców),
- rocznik 2014 – 14 dzieci (7 dziewcząt i 7 chłopców),
- rocznik 2015 – 13 dzieci (6 dziewcząt i 7 chłopców),
- rocznik 2016 – 1 dziecko (1 chłopiec).

Ponadto, funkcjonował jeden oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Błudowie, do którego uczęszczało ogółem 25 dzieci (11 dziewcząt i 14 chłopców).

W 2018 roku na prowadzenie przedszkoli gmina wydała 769 162,58 zł, z podziałem na:

- Przedszkole w Młynarach – wydatki ogółem: 672 748,46zł, w tym z dotacji przedszkolnej 50 690,00zł,
- Oddział przedszkolny Szkoły Podstawowej w Błudowie – wydatki ogółem: 96 414,12zł, w tym z dotacji przedszkolnej 10 055,80zł.

XIV. Ośrodek Kultury w Młynarach

Informacje ogólne:

W gminie funkcjonuje Ośrodek Kultury w Młynarach, w którego zasób wchodzi dwie świetlice wiejskie: w Nowym Monasterzysku i Starym Monasterzysku.

Wydarzenia zorganizowane przez Ośrodek Kultury w Młynarach w 2018 roku:

Koncerty i przeglądy artystyczne:

1. 26. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.
2. Koncert zespołu CBG z gościnnym udziałem zespołu Sullove z Chełmna.
3. Koncert Piosenek Normalnych połączony z wystawą prac młodych artystów tworzących przy Ośrodku Kultury w Młynarach.
4. Koncert kameralny w wykonaniu olsztyńskiego zespołu Pro Musica Antiqua.
5. Koncert zespołu CBG.
6. Koncert "100 lat Niepodległej" – przy współpracy z innymi instytucjami.
7. Koncert Kolęd – przy współpracy z innymi instytucjami.
8. XIII Przegląd Zespołów Tańca Nowoczesnego.
9. Ogólnopolski Przegląd Kultury Mniejszości Narodowych.

Wystawy malarskie:

1. Wystawa prac uczestników zajęć plastycznych pod opieką pana Zygmunta Prończyka.
3. Wystawa prac plenerowych na zakończenie pleneru "Bliżej Natury".
2. Wystawa poplenerowa prac stworzonych podczas pleneru "Bliżej Natury".
3. Wernisaż prac Mirosława i Grzegorza Dziewiałtowiczów oraz ceramiki Izabeli Dziewiałtowicz.
4. Wystawa prac Zbigniewa Smurło.

Spotkania tematyczne/ warsztaty:

1. Spotkanie z doradcą zawodowym.
2. Spotkanie z policjantami.
3. Wieczór z okazji Dnia Kobiet.
4. Wakacyjne warsztaty w malowaniu na tkaninach.
5. Występ iluzjonisty.

Wyjazdy:

1. Wyjazdy feryjne: do stadniny koni, na ściankę wspinaczkową, do Aquaparku, na lodowisko.
2. Wyjazd wakacyjny: rodzinny wyjazd do Krynicy Morskiej. Inne zaproponowane wyjazdy nie spotkały się z zainteresowaniem odbiorców.

Imprezy rekreacyjno – sportowe i kulturalne:

1. Festyn z okazji Dnia Dziecka.
2. Bieg do "Grubej Kaśki".
3. XX Międzynarodowy Plener Malarsko – Rzeźbiarski "Bliżej Natury".

4. Zakończenie lata- impreza sportowa w Amfiteatrze.
5. Dożynki Gminne.
6. Narodowe Czytanie "Przedwiośnia" Stefana Żeromskiego.
7. Wieczór poetycki księdza Grzegorza Wąsowskiego.
8. Mikołajkowy bieg oraz marsz Nordic Walking do "Grubej Kaśki".
9. Mikołajkowe animacje dla dzieci.
10. Gminna Wigilia.
11. Sylwester na Rynku.

Zabawy:

1. Zabawa karnawałowa dla najmłodszych.
2. Zabawa wakacyjna dla dorosłych. Zagrał zespół All Style Band.

We wskazanych wydarzeniach wzięło udział ok. 3705 mieszkanek i mieszkańców. Wydarzenia te wiązały się z poniesieniem kosztów w wysokości 137 174,94 zł.

Sekcje funkcjonujące przy Ośrodku Kultury:

1. Wokalna: ok. 40 os.
  - grupa wokalna „Śpiewające koty i chomiki”,
  - grupa wokalna „Czerwone świniaki”,
  - grupa wokalna „Rozjada”,
  - zespół „Integraton”.
2. Instrumentalna: ok. 14 os.
  - działająca przy grupach wokalnych,
  - indywidualna nauka gry na instrumentach.
3. Plastyczna: ok.10 os.
4. Języka angielskiego: ok. 6 os.
5. Taneczna: ok. 20 os.
  - grupa „Mini Impuls”,
  - grupa „Impuls”.

*Liczebność powyższych grup jest zmienna.

XV. Biblioteka Publiczna w Młynarach

W gminie funkcjonuje Biblioteka Publiczna znajdująca się przy ulicy 1-go Maja 6 w Młynarach będąca w zarządzie Ośrodka Kultury w Młynarach. Budynek jest niedostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Księgozbiór na dzień 1 stycznia 2018 r. wynosił 7 945 woluminów, zaś na koniec 2018 r. wynosił 8 230 woluminów. Łączna liczba woluminów na dzień 1 stycznia 2018 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiła 1,77 woluminów natomiast na dzień 31 stycznia 2018 r. wynosiła już 1,84 woluminów. W 2018 r. biblioteka nie zapewniła możliwości wypożyczenia płyt CD i DVD. W bibliotece nie ma zbiorów audiowizualnych.

Liczba zapisanych czytelników wynosi 373 osoby. W 2018 r. zarejestrowano 227 czytelników aktywnie wypożyczających. W ciągu roku z usług oferowanych przez bibliotekę skorzystało 6 723 osób. Czytelnicy wypożyczyli łącznie 5 345 woluminów. W poprzednim roku wzbogacono zbiory biblioteczne o 285 książek.

W Bibliotece Publicznej w Młynarach zatrudnione są dwie osoby na 1,5 etatu. W ciągu roku struktura zatrudnienia nie zmieniła się.

W bibliotece użytkowano 5 komputerów, w tym 4 komputery z dostępem do szerokopasmowego Internetu. Zapewniamy katalog on – line oraz możliwość zdalnego (internetowego) składania zamówień na książki oraz prolongatę na wypożyczone pozycje.

Biblioteka Publiczna w Młynarach w 2018 r. zorganizowała następujące wydarzenia:

- spotkanie warsztatowe z Jakubem Skworzem, młodym autorem książek dla dzieci;
- zajęcia z dziećmi z przedszkola oraz szkół podstawowych z terenu naszej gminy;
- „Narodowe czytanie”; spotkanie poetyckie ks. Grzegorza Wąsowskiego;
- czytanie książek dla przedszkolaków.

Wszystkie wymienione akcje miały na celu promocję czytelnictwa. W wydarzeniach wzięło udział 291 uczestników. W związku organizacją powyższych przedsięwzięć Biblioteka Publiczna w Młynarach poniosła wydatki w kwocie około 1 000,00 zł.

W 2018 roku na prowadzenie biblioteki i upowszechnianie czytelnictwa gmina poniosła koszty w kwocie 78 000,00 zł.

XVI Polityka społeczna

Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych na lata 2016-2025:

Na mocy artykułu 16 b, art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej, zwanej dalej ustawą, gmina jest zobowiązana do opracowania i realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych. Strategia, w szczególności, zawiera diagnozę sytuacji społecznej gminy oraz prognozę zmian objętych strategią, a także określać cele strategiczne projektowanych zmian, kierunki niezbędnych działań i sposób realizacji.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, aby w konsekwencji doprowadzić do integracji społecznej.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych zależy zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.

W Młynarach cele główne określono dla trzech obszarów:

2. Edukacja publiczna, kultura.
3. Pomoc społeczna i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
4. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii.

- dla obszaru „Edukacja publiczna, kultura”

Świadome i aktywne społeczeństwo, kapitał ludzki oparty na wiedzy. Dostęp do kształcenia ustawicznego, sprzyjanie działaniom kulturotwórczym społeczeństwa.

- dla obszaru „Pomoc społeczna i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”

Profesjonalna pomoc społeczna, wzmacniająca świadomość społeczną, wspierająca jakość życia lokalnej społeczności, integrująca mieszkańców, zachęcająca do samorealizacji i wsparcia dla innych.

- dla obszaru „Rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii”

Skuteczne rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii. Efektywny system przeciwdziałania nadużywaniu środków psychoaktywnych.

Z analizy funkcjonowania pomocy społecznej wynika, że w gminie korzystało 276 rodzin w tym- 768 osób (349 osób w wieku 0-65, oraz 59 osób w wieku poprodukcyjnym). Beneficjentów pomocy społecznej utrzymuje się na podobnym poziomie w stosunku do roku ubiegłego. Analiza przyczyn, dla których osoby i rodziny korzystały ze świadczeń pomocy społecznej pokazuje, że nadal w największej ilości przypadków

powodem przyznania pomocy jest ubóstwo rodzin spowodowane przede wszystkim bezrobociem, długotrwałą chorobą, niepełnosprawnością, bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Można zauważyć zmniejszenie liczby rodzin, a zwiększenie liczby osób co oznacza, że coraz częściej z pomocy korzystają większe rodziny, osoby starsze, samotne.

Prognozy demograficzne jednoznacznie wskazują, że proces starzenia się społeczeństwa zintensyfikuje się w najbliższych dekadach. Wyznacznikiem starości demograficznej (inaczej społecznej) są zauważalne zmiany polegające na wzroście udziału ludzi starych w ogólnej liczbie ludności. Proces ten spowodowany jest stopniowym wydłużaniem przeciętnej długości życia oraz spadkiem dzietności. Dlatego ważnym aspektem jest tworzenie dziennych ośrodków wsparcia dla osób w podeszłym wieku by jak najdłużej w ogólnej sprawności fizycznej i psychicznej funkcjonowały w środowisku. Należy przy tym zwrócić uwagę że nie każda osoba w wieku poprodukcyjnym potrzebuje wsparcia pomocy społecznej. Aktywność osób starszych w Gminie Młynary w ostatnich latach się zwiększa.

W gminie funkcjonuje: Koło Emerytów i Rencistów, Koło Związku Nauczycielstwa Polskiego, osoby starsze uczestniczą w zajęciach rekreacyjnych, wycieczkach rowerowych, aerobiku, w nordic walking. Należy wspierać działania seniorów, zapewnić pomieszczenia w których będą mogli się spotykać i rozwijać swoje aktywności.

Kolejnym, pod względem liczby osób, powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej jest niepełnosprawność lub długotrwała, ciężka choroba. Jest to problem, który dotknął w 2018 roku 54 osoby. Wraz z przewlekłą chorobą pojawiają się inne problemy, takie jak wzrost kosztów utrzymania poprzez zwiększenie wydatków na leki, trudności prowadzeniu gospodarstwa domowego, ograniczoną możliwość zarobkowania.

Wsparcie tych osób – to przede wszystkim świadczenia w formie zasiłku stałego, usług opiekuńczych, zasiłku dla opiekuna, świadczenia pielęgnacyjnego czy skierowania do domu pomocy społecznej.

W placówce wsparcia dziennego tj. Świetlicy Środowiskowej w Młynarach w 2018 r. wsparcie uzyskało 31 dzieci, a w działalność placówki zaangażowało się 6 wolontariuszek i wolontariuszy.

Zasiłki przyznawane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Młynarach w 2018 r:

Program „Rodzina 500 plus”	początek 2018 r.	koniec 2018 r.	stan na dzień 01.01.2018 r.	stan na dzień 31.01.2018 r.
		501 rodzin	477 rodzin	325 rodzin

*Wszystkie dane ilościowe dot. pomocy społecznej i innych zadań zleconych znajdują się w ocenie zasobów za rok 2018.

Ocena realizacji zadań w kontekście Oceny Zasobów Pomocy Społecznej:

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Młynarach realizując ustawę o pomocy społecznej wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im właściwe funkcjonowanie w środowisku. Podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Udzielana pomoc jest stosowna do okoliczności uzasadniających jej udzielenie, a potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy są uwzględniane na miarę celów i możliwości finansowych gminy. „Ocena zasobów pomocy społecznej” zawiera szczegółowe informacje dotyczące lokalnych zasobów oraz ocenę poziomu zabezpieczenia potrzeb mieszkańców gminy w obszarze pomocy społecznej.

Analiza zebranych danych oraz wskaźników zasobów pomocy społecznej pozwala na wskazanie kluczowych problemów stojących przed samorządem gminnym w zakresie pomocy i integracji społecznej. Jest to przede wszystkim:

- Zapewnienie wsparcia, opieki i pielęgnacji osobom starszym i niepełnosprawnym.
- Liczba osób kwalifikujących się do umieszczenia w domach pomocy społecznej zwiększa się, należy liczyć się ze wzrostem kosztów za pobyt osób, za które częściową odpłatność ponosi gmina. Koszty zapewnienia tej opieki stanowią znaczne, stałe i długotrwałe zobowiązanie dla budżetu gminy.
- Konieczne jest rozszerzenie zakresu świadczonych usług opiekuńczych. Związane jest to, przede wszystkim, ze wzrostem liczby osób w podeszłym wieku. Należy rozważyć zwiększenie zatrudnienia wykwalifikowanych opiekunek /z kursami masażu, rehabilitacji, pielęgnacji odleżyn itp./ by osoby jak najdłużej pozostawały w miejscu zamieszkania.
- Rozwój i wprowadzanie nowych form aktywizacji osób powyżej 60 roku życia. Z danych demograficznych wynika, że stale rośnie grupa mieszkańców, którzy ukończyli 60 rok życia. Konieczne staje się zaplanowanie różnorodnych form aktywizacji dla tych osób zgodnych z ich zainteresowaniami.
- W utworzenie placówki wsparcia dziennego np. Klub Seniora.

– Zatrudnienie wspierane i wzmocnienie lokalnego rynku pracy.

W dalszym ciągu gmina powinna wspierać wszelkie inicjatywy dotyczące osób pozbawionych zatrudnienia (prace społeczno użyteczne, roboty publiczne, staże, prace interwencyjne), jak również lokalnych przedsiębiorców tworzących miejsca pracy.

– Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej poprzez:

- Kontynuowanie zatrudnienia i rozwijanie form pracy asystenta rodziny.
- Zabezpieczenie środków na pokrywanie części kosztów związanych z pobytem dzieci w pieczy zastępczej.
- Rozwijanie i upowszechnianie form aktywnej integracji społecznej i zawodowej dla osób i rodzin zagrożonym wykluczeniem społecznym przy pomocy zewnętrznych środków finansowanych w ramach RPO na lata 2014-2020 i współpraca z realizatorami projektów.
- Rozwój poradnictwa specjalistycznego, w szczególności psychologicznego.

Zastanawiając się nad wielkością istniejących zasobów pomocy społecznej pod kątem faktycznych potrzeb i problemów społecznych, biorąc jednocześnie pod uwagę możliwości ekonomiczne Miasta i Gminy Młynary należy stwierdzić, iż pozostają one na poziomie gwarantującym zaspokojenie podstawowych, a więc najważniejszych potrzeb życiowych klientów, a także części zadań określonych przez ustawodawcę jako fakultatywne.

Wymiar występujących problemów społecznych ukazuje konieczność stopniowego zwiększenia nakładów i środków na realizację niektórych nałożonych ustawowo zadań w obszarze pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i pieczy zastępczej, a także na dalszy rozwój działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, które mogą wystąpić w przyszłości.

Mając na względzie analizę zasobów pomocy społecznej Miasta i Gminy Młynary należy zwrócić uwagę na następujące kwestie:

- miasto i Gmina Młynary posiada świetlicę środowiskową i 4 świetlice wiejskie będące formą wsparcia dla dzieci i młodzieży,
- na terenie miasta i gminy są 2 Szkoły Podstawowe oraz Przedszkole w Młynarach. Otwarcie nowego, obszernego Przedszkola stanie się ważnym elementem wzmocnienia potencjału rodziny na terenie Młynar,
- ośrodek wspierając osoby niepełnosprawne współpracuje z innymi jednostkami: WTZ w Kamienniku Wielkim i ŚDS w Przezmark,,
- działania w ramach pracy socjalnej realizowane są również za pośrednictwem innych jednostek z terenu naszej gminy, powiatu elbląskiego i miasta Elbląg,
- w chwili obecnej istnieje potrzeba rozwiązania kwestii mieszkania chronionego (zadanie własne obowiązkowe),
- ważną kwestią jest tworzenie miejsc pracy, kontynuacja współpracy z PUP Elbląg, Bankiem Żywności oraz stowarzyszeniami i instytucjami realizującymi projekty z EFS,
- zauważalny proces starzenia się społeczeństwa w gminie Młynary powoduje konieczność zapewnienia opieki osobom w wieku poprodukcyjnym, które są jej pozbawione ze strony rodziny lub gdy rodzina sama nie jest w stanie zapewnić jej w wymaganym zakresie. Dlatego niezwykle ważnym staje się wzmocnienie środowiskowych form wsparcia dla tej grupy mieszkańców, poprzez usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania,
- w roku 2018 w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Młynarach zatrudniony był jeden Asystent rodziny (w ramach umowy zlecenia), który wsparciem obejmował 10 rodzin. Istnieje potrzeba zatrudnienia asystenta rodziny na umowę o pracę od 2020 roku. Wynika to z istniejących problemów w rodzinach przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze, nieustająco wymagających wsparcia ze strony asystenta rodziny. Ma on za zadanie wyprowadzenie tych rodzin z istniejących problemów, a także nauczenie ich jak prawidłowo funkcjonować w środowisku lokalnym. Zatrudnienie asystenta rodziny stanowi uzasadnioną potrzebę i jest zadaniem własnym o charakterze obowiązkowym.

➤ utrzymanie zasobów kadrowych tut. Ośrodka na poziomie zabezpieczającym realizację wszystkich zadań określonych w ustawach szczegółowych z obszaru pomocy społecznej i polityki społecznej. Niewątpliwie ogrom problemów, jakie uniemożliwiają rodzinom poprawne funkcjonowanie w środowisku wymaga właściwego diagnozowania i podjęcia działań przez pracowników tut. Ośrodka.

Do realizacji tych zadań potrzebna jest nie tylko odpowiednio wykwalifikowana kadra, ale przede wszystkim odpowiednia liczba zatrudnionych pracowników.

➤ zabezpieczenie środków finansowych na udzielanie pomocy i wsparcia w formie świadczeń o charakterze finansowym i niefinansowym na poziomie rzeczywistych i prawnie uzasadnionych potrzeb mieszkańców gminy zgodnie z prognozami zawartymi w niniejszym dokumencie.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020:

Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej. Rodzice powinni zapewnić opiekę i wychowanie dziecku, dbać o jego prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia, umożliwienie edukacji oraz rozwijanie talentów. W sytuacji, gdy przez patologię w środowisku rodzinnym, nieudolność wychowawczą rodziców bądź pozostawanie w sytuacji kryzysowej, dobro to jest zagrożone, dziecko powinno być chronione przez władze publiczne.

Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Alkoholizm, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji,

kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy kierować się zasadą podstawowej roli rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę. Formy organizowania wsparcia na rzecz rodziny, należy konsekwentnie realizować. Zamiast zastępować rodzinę w wypełnianiu podstawowych funkcji, między innymi opiekuńczo – wychowawczych, należy wspierać ją i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie oraz eliminować sytuacje, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej nie oznacza rozwiązania problemu rodziny. Z uwagi na więzi emocjonalne dziecka z rodziną i środowiskiem, konieczne jest motywowanie rodziców do zmiany oraz praca prowadząca do stworzenia prawidłowych warunków rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej i jego powrotu do domu.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Młynary został opracowany na lata 2018 – 2020 i stanowi realizację wytycznych wymienionej wyżej ustawy i jest spójny z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych opracowaną na lata 2016 – 2025.

Celem głównym Programu jest wsparcie i wzmocnienie oraz przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Głównymi odbiorcami Programu są rodziny zamieszkałe na terenie Miasta i Gminy Młynary, doświadczające problemów opiekuńczo-wychowawczych i z prowadzeniem gospodarstwa domowego, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej bądź też takie, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych wychowawczo. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej. Adresatami będą także rodziny w sytuacjach kryzysowych wynikających z problemów rodziców (konflikty małżonków, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo), rodziny przeżywające trudności związane ze stanem zdrowia dziecka, małeletnie matki. Natomiast działania profilaktyczne i edukacyjne przeznaczone są dla wszystkich mieszkańców gminy.

Wnioski z realizacji programu w 2018 roku:

Potrzeby w zakresie realizacji zadania – wspieranie rodziny na rok 2019:

- Kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych. Zatrudnianie na etat.
- Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.
- Prowadzenie świetlicy środowiskowej dla dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wsparcie innych instytucji w organizacji rodzinnych imprez środowiskowych oraz zajęć dla dzieci i młodzieży.
- Kontynuacja zatrudnienia psychologa terapeuty uzależnień.

XVII Zaopatrywanie ludności w wodę

W Gminie Młynary funkcjonują dwa podmioty odpowiedzialne za dostarczanie wody i odbiór ścieków komunalnych: „Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Młynarach” oraz „Wodociągi Młynarskie Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” – w likwidacji. Zadaniem spółki jest jedynie dzierżawa majątku gminnego Zakładowi Wodociągów i Kanalizacji, na którą rocznie przeznaczana jest około 150 000 zł. W obu podmiotach zlecono audyt, którego wyniki zostaną opublikowane w czerwcu 2019 roku.

XVIII. Dyrektorzy i Kierownicy jednostek podległych przyjęci lub zwolnieni z pełnienia funkcji w 2018 r.

Rozpoczęcie pełnienia funkcji:

1. Hanna Katarzyna Mościcka-Pisarska – pełnienie obowiązków Dyrektora Ośrodka Kultury w Młynarach od 01.01.2018 r.
2. Mirosław Rzczycki – pełniący obowiązki Kierownika Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Młynarach od 01.05.2018 r.
3. Karol Rogoża – Kierownik Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Młynarach od 18.06.2018 r.
4. Jan Radziszewski – powierzenie stanowiska Dyrektora Szkoły Podstawowej w Młynarach na okres od 01.09.2018 r. do 31.08.2023 r. – kontynuacja.
5. Alina Mikołajczyk – powierzenie stanowiska Dyrektora Przedszkola w Młynarach na okres od 01.09.2018 r. do 31.08.2023 r.

Zakończenie pełnienia funkcji:

1. Katarzyna Czyż – 31.08.2018 r. zakończenie okresu, na który zostało powierzone stanowisko Dyrektora Przedszkola w Młynarach.
2. Mirosław Rzczycki – zakończenie okresu pełnienia obowiązków Kierownika Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Młynarach w dniu 17.06.2018 r.

XIX. Organizacje pozarządowe

Zasady współpracy z organizacjami pozarządowymi zawarte są w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, która nakłada na samorząd coroczny obowiązek uchwalenia programu współpracy jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych. Organizacje pozarządowe biorą aktywny udział w tworzeniu programu, składając propozycje realizacji zadań publicznych oraz konsultując ostateczną treść programu.

Program Współpracy Miasta i Gminy Młynary z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w roku 2018, został przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/249/2017 Rady Miejskiej w Młynarach z dnia 03 listopada 2017 roku. Program określa główne zasady współpracy samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, w tym m.in. wskazuje katalog zadań, przy wykonywaniu których współpraca ta powinna być realizowana, ustala tryb finansowania niniejszych zadań w przypadku ich realizacji przez wskazane podmioty, określa szczegółowe cele, zasady, formy oraz priorytetowe obszary współpracy Miasta i Gminy Młynary z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Organizacje pozarządowe są ważnym partnerem Miasta i Gminy Młynary w realizacji jego zadań. Miasto i Gmina Młynary współpracuje z sektorem pozarządowym zlecając mu realizację zadań publicznych z przekonaniem, że organizacje pozarządowe znając potrzeby lokalne mogą realizować je skutecznie i efektywnie. Oprócz zlecenia realizacji priorytetowych zadań publicznych Miasto i Gmina Młynary podejmuje również działania na rzecz wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Wszelkie działania podejmowane w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi opisywane są corocznie w „Rocznym Programie Współpracy Miasta i Gminy Młynary z organizacjami pozarządowymi”. Organizacje pozarządowe zgodnie

z zasadą partnerstwa biorą udział we współtworzeniu rocznego programu współpracy. Identyfikują i definiują problemy społeczne dzięki temu z roku na rok program ten jest tematycznie bogatszy.

Organizacje działające na terenie Miasta i Gminy Młynary:

Organizacje zarejestrowane w roku 2018:

Rok	Rodzaj organizacji			Łącznie w roku
	Fundacje	Stow. KRS	Kluby Sportowe i UKS	
2018	1	17	4	22

Aktywnie działających organizacji pozarządowych jest 5.

Współpraca Miasta i Gminy Młynary z organizacjami pozarządowymi była realizowana na różnych płaszczyznach:

- 1) finansowej - powierzanie lub wspieranie wykonania zadań publicznych poprzez udzielanie dotacji na jego realizację,
- 2) pozafinansowej, która polegała na:
  - tworzeniu wspólnych zespołów o charakterze doradczo - opiniującym (np. komisja konkursowa, zespół doradczo - opiniujący),
  - publikowanie ważnych informacji w Biuletynie Informacji Publicznych oraz na stronie internetowej Miasta i Gminy Młynary,
  - konsultowanie zadań priorytetowych na kolejny rok.

W 2018 roku na realizację zadań publicznych przeznaczono 80 000,00 zł, z tego wykorzystano 68 938,09 zł.

W ramach otwartego konkursu ofert został ogłoszony 2 konkursy.

Zakres budżetowy	Suma planowanych dotacji (w zł)	Liczba złożonych ofert	Suma oczekiwanych dotacji	Suma udzielonych dotacji
Sport	65 500,00	7	64 993,00	62 541,50
Kultura	14 500,00	4	12 400,00	7400,00
Razem	80 000,00	11	77 393,00	69 941,50

Dotacje zostały przyznane na poszczególne zadania:

1. Klub Sportowy SYRENA Młynary: Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu „*Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu*” – przyznana dotacja 43 000,00 zł (zwrócono 3,41 zł).
2. Stowarzyszenie Mieszkańców Wsi Sapy: Organizowanie na terenie gminy turniejów i festynów sportowo-rekreacyjnych „*V Turniej Rekreacyjno-Sportowy „W pogoni za Babim Latem*” – przyznana dotacja 1 291,50 zł.
3. Stowarzyszenie Mieszkańców Wsi Sapy: Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu „*Na sportowo, na wesolo*” – przyznana dotacja 3 050,00 zł.
4. Uczniowski Klub Sportowy DONA: Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu „*Organizowanie pozalekcyjnych sportowych zajęć dla dzieci i młodzieży*” – przyznana dotacja 3 450,00 zł.
5. Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży Gminy Młynary: Aktywizacja społeczna dzieci i młodzieży poprzez rozwój zainteresowań artystycznych „*Wsparcie grup artystycznych Lawa, Ambrozja, Drabina*” – przyznana dotacja 5 000,00 zł.
6. Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży Gminy Młynary: Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych „*Organizacja koncertów*” – przyznana dotacja 2 400,00 zł.
7. Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży Gminy Młynary: Organizowanie na terenie gminy turniejów i festynów sportowo-rekreacyjnych „*Piknik Rodzinny 2018*” – przyznana dotacja 11 750,00 zł (zwrócono 1 000,00 zł).

XX. Promocja gminy

Celem strategicznym promocji w Gminie Młynary jest tworzenie wizerunku gminy nowoczesnej, otwartej i przyjaznej dla mieszkańców i gości.

Promocja polega na zachęcaniu do odwiedzenia gminy przez turystów z kraju i zagranicy. W tym celu Urząd Miasta i Gminy w Młynarach przygotował dwujęzyczny (polsko-rosyjski) folder z bazą noclegowo-gastronomiczną z terenu Gminy Młynary oraz miasta partnerskiego Ladushkin z Obwodu Kaliningradzkiego. Folder przygotowano w ramach projektu pn. „Aktywnie, zdrowo, międzynarodowo” współfinansowany ze środków Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w ramach konkursu „WM

dla WM Wsparcie Współpracy Międzynarodowej JST w Województwie Warmińsko-Mazurskim w 2018 Roku”.

Ważnym elementem wszelkich działań promocyjnych podejmowanych przez gminę było oznakowanie inicjatyw i przedsięwzięć gminnych. System identyfikacji wizualnej opierał się na umieszczeniu logo herbu Gminy Młynary, które stosowane było w oznakowaniu działań własnych gminy, współfinansowanych przez gminę lub realizowanych pod patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Młynary. W celu popularyzacji marki gmina wykonywała materiały promocyjne z logo gminy w formie gadżetów, m.in.: kalendarzy, koszulek, kubków, długopisów, notatników .

Rok 2018 wyznaczył datę szczególną – 100 rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Działania promocyjne urzędu w 2018 r. ukierunkowane były na podkreślenie tej historycznej daty.

Urząd Miasta i Gminy w Młynarach realizował cykliczne imprezy kulturalne i sportowe zorganizowane pod patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Młynary.

Wydarzenia zrealizowane przez Urząd Miasta i Gminy w Młynarach w 2018 r:

- III Turniej Piłki siatkowej „Młynary Volley Cup” (7–14 kwietnia),
- Piknik Rodzinny (9 czerwca),
- Przegląd XXVIII Ogólnopolski Przegląd Kultury Mniejszości Narodowych INTEGRACJE 2018, (29,30 czerwca),
- XX Ogólnopolski Plener Malarsko – Rzeźbiarski „Bliżej Natury” (18 – 25 sierpnia),
- VIII Turniej piłki nożnej o Puchar Burmistrza Miasta i Gminy Młynary (25 sierpnia),
- Dożynki Gminne (1 września),
- I Turniej Piłki Plażowej (15 września),
- Marsz Niepodległości oraz Koncert piosenek i pieśni patriotycznych (11 listopada),
- Mikołajkowy bieg Nordic Walking (1 grudnia),
- Wigilia miejska oraz Koncert Kolęd (15 grudnia).

Wszystkie informacje o wydarzeniach udostępnione były na stronie www.mlynary.pl.

W ramach promocji i współpracy zagranicznej Gmina Młynary współpracuje z miastami partnerskimi z Rosji – Ladushkin i Gurjewskiem (Obwód Kaliningradzki) oraz z miejscowością Brokdorf w Niemczech.

XXI. Współpraca zagraniczna realizowana przez Gminę Młynary

Nawiązywanie oraz utrzymywanie dobrych kontaktów z miastami, bądź gminami partnerskimi może dostarczyć nowych praktycznych rozwiązań. Wzajemna wymiana doświadczeń czy informacji jest skutecznym narzędziem promocji i rozwoju, a dodatkowo dostarcza konkretnej wiedzy teoretycznej i praktycznej niezbędnej do sprawnego wykorzystania własnego potencjału gospodarczego z wykorzystaniem środków krajowych i pozabudżetowych. Taka współpraca daje również możliwości do prezentowania własnej, odrębnej kultury.

Początek współpracy zagranicznej Gminy Młynary miał początek dnia 24 sierpnia 2012 r. gdzie ówczesny Burmistrz Miasta i Gminy Młynary podpisał umowę partnerską pomiędzy miejscowością Brokdorf z Niemiec.

W dniu 04 grudnia 2015 r. Burmistrz Miasta i Gminy Młynary podpisał list intencyjny z Merem Miasta Ladushkin, w którym strony zadeklarowały chęć zawarcia porozumienia w celu umocnienia więzi i współpracy pomiędzy samorządami obu miast.

Współpraca zagraniczna pomiędzy gminami partnerskimi w 2018 r. była wciąż kontynuowana.

Współpraca zagraniczna z miastem partnerskim Ladushkin (Obwód Kaliningradzki w Rosji) w 2018 r.

- W dniu 20 grudnia 2017 r. Burmistrz Miasta i Gminy Młynary podpisał „*Porozumienie w ramach wspólnego działania samorządu Gminy Młynary oraz Miasta Ladushkin na 2018 r.*” Oba samorzady zadeklarowały przeprowadzenie wspólnych przedsięwzięć w celu nawiązania bliższych kontaktów i współpracy pomiędzy miastami partnerskimi.
- W dniu 22 marca 2018 roku Burmistrz Miasta i Gminy Młynary wraz z delegacją uczestniczył w „*Międzynarodowym Dniu Morza Bałtyckiego*” obchodzonym w mieście partnerskim Ladushkin. Uroczystości odbyły się w Szkole Artystycznej w Ladushkin. W obchodach wzięły udział przedstawicielki Centrum Ekologiczno-Biologicznego z Kaliningradu, które w swojej prezentacji przedstawiły najpoważniejsze problemy i zagrożenia dla Morza Bałtyckiego. Uroczystości uświetniły występy artystyczne uczniów i nauczycieli Szkoły Artystycznej w Ladushkin.

- W dniu 16 maja 2018 r. na stadionie sportowym w Młynarach odbył się międzynarodowy mecz przyjaźni w piłkę nożną pomiędzy Gminą Młynary, w skład której wchodził zawodnicy Klubu Sportowego Syrena Młynary, a miastem Ladushkin (Obwód Kaliningradzki). Mecz odbył się w ramach projektu pn. „Aktywnie, Zdrowo, Międzynarodowo” współfinansowanego ze środków Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w ramach konkursu „WM dla WM Wsparcie Współpracy Międzynarodowej JST w Województwie Warmińsko-Mazurskim w 2018 Roku”. Mecz zakończył się wynikiem- Gmina Młynary (Polska) 0 : 4 Ladushkin (Rosja).
- W dniach 5 – 9 czerwca 2018 r. odbyła się polsko – rosyjska wymiana młodzieży zrealizowana na terenie Gminy Młynary. W projekcie wzięło udział dziesięcioro uczniów wraz z opiekunami ze Szkoły Podstawowej w Młynarach oraz dziesięcioro uczniów wraz z opiekunami z miasta partnerskiego Ladushkin (Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej).
- W dniu 18 grudnia 2018 r. Burmistrz Miasta i Gminy Młynary Pani Renata Wioletta Bednarczyk podpisała porozumienie w ramach wspólnego działania samorządu Gminy Młynary oraz Miasta Ladushkin na 2019 r. w ramach porozumienia planuje się przeprowadzenie wspólnych działań, które służyć będą nawiązywaniu bliższych kontaktów i współpracy pomiędzy miastami partnerskimi.

Współpraca zagraniczna z miastem Gurjewsk (Obwód Kaliningradzki w Rosji) w 2018 r.

- W dniach 7-9 września 2018 r. delegacja z Miasta i Gminy Młynary wzięła udział w „72 rocznicy powstania Gurjewskiego” okręgu obchodzonego w mieście partnerskim w Gurjewsku.

Współpraca z miejscowością Brokdorf z Niemiec w 2018 r.

- W dniach 25 – 27 maja 2018 r. w Gminie Młynary gościła delegacja z miasta partnerskiego Brokdorf. Celem wizyty był udział w zawodach wędkarskich o Puchar Burmistrza Miasta i Gminy Młynary. Zawody odbyły się w dniu 26 maja 2018 r. na Kanale Roboczym Elektrowni Wodnej Pierzchały. W zawodach wzięło udział dwudziestu jeden wędkarzy w tym jedna kobieta. Gospodarze nie okazali się łaskawi dla

gości zajmując wszystkie miejsca na podium. Wędkarze z Brokdorfu na pamiątkę zawodów otrzymali statuetki ufundowane przez Burmistrza Miasta i Gminy Młynary.

XXII Podsumowanie

Wszelkie działania podejmowane przez Gminę miały na celu poprawę warunków życia jej mieszkańców. Równoległe ze wzmacnianiem potencjału społecznego i gospodarczego gminy konieczne jest wykazanie dbałości o zasoby infrastruktury służącej zaspokajaniu podstawowych potrzeb mieszkańców.

Rok 2018 okazał się rokiem obfitym w realizację inwestycji. Do największych zalicza się budowę nowego budynku Przedszkola w Młynarach oraz zakup nowoczesnego średniego wozu bojowego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Młynarach. W 2018 roku udało się również wykonać nawierzchnię bitumiczną w Błudowie oraz zrobić gruntowny remont ulicy Konarskiego w Młynarach. W 2018 r. zrealizowano kolejne zadania w ramach funduszu sołeckiego, co stanowi zachętę dla mieszkańców do włączania się w życie gminy. Krok po kroku zagospodarowywane są miejsca, które wcześniej były zaniedbane lub po prostu nie były dostatecznie wykorzystane.

Zorganizowaliśmy wiele różnorodnych wydarzeń, by na miejscu zapewnić mieszkańcom szeroką ofertę kulturalną, skierowaną do zróżnicowanych grup odbiorców.

Przed Gminą Młynary stoją duże wyzwania, ponieważ oczekiwania mieszkańców są coraz większe. Głównym celem będzie podejmowanie nowych inwestycji przy jak największym udziale środków pochodzących z dofinansowania oraz ograniczenie wysokości zadłużenia gminy. W sposób strategiczny i przemyślany będziemy dążyć do realizacji postawionych celów starając się jednocześnie pamiętać o utrzymaniu urokliwego charakteru naszej Małej Ojczyzny.